

**BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERÉTŐL**

Békéscsaba, Szent István tér 7.

Ikt. sz.: IV. 103 /2025.

Ügyintéző: Racsmány

Renáta

Mell.: Gazdasági program

Postacím: 5601 Pf. 112.

Telefon: (66) 523-869

Telefax: (66) 523-804

E-mail: szarvaspeter@bekescsaba.hu

NYILVÁNOS ÜLÉS napirendje

A döntéshozatal **egyszerű többséget** igényel!

Tárgy: Békéscsaba Megyei Jogú Város
Önkormányzata Gazdasági Programja 2025-2029

Előkészítő: Stratégiai-Fejlesztési Osztály

Véleményező: Városüzemeltetési, Fejlesztési és Zöld Bizottság

Pénzügyi, Tulajdonosi és Ügyrendi Bizottság

Előterjesztés

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének
2025. április 3-án tartandó nyilvános ülésére

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítésért a helyi önkormányzat a felelős.

A gazdasági program tartalma:

- Célkitűzések és feladatok meghatározása a költségvetési lehetőségekkel összhangban, amelyek figyelembe veszik a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságokat és a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.
- A gazdasági program tartalmazza az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

2021. májusában a 269/2021. (V.26.) polgármesteri határozattal elfogadásra került a város 2014-2024 évekre vonatkozó kiterjesztett, felülvizsgált és aktualizált Gazdasági Programja.

Javaslom a jelenleg hatályos fejlesztési dokumentumok figyelembevételével egy új, a 2024-2029-es ciklusra vonatkozó gazdasági program elkészítését.

A 2025-től 2029-ig terjedő időszakra vonatkozó Gazdasági Program elkészítésének folyamatába bekapcsolódott a Polgármesteri Hivatal összes szervezeti egysége, valamint releváns esetekben önkormányzati cégektől is történt adatkérés.

A fentiekkel összhangban elkészült a „Békéscsaba Megyei Jogú Város Gazdasági Programja 2025-2029” c. dokumentum, amely az előterjesztés mellékletét képezi.

Az előterjesztést véleményező bizottságok döntése a Közgyűlésen kerül ismertetésre.

A döntés végrehajtásában közreműködő felelős hivatali egység: Stratégiai-Fejlesztési Osztály

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztés megtárgyalását követően a határozati javaslatban foglaltak szerint hozza meg döntését.

HATÁROZATI JAVASLAT:

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése a „Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata Gazdasági Programja 2025-2029” című dok mentumot a jelen határozati melléklete szerint elfogadja.

Felelős: Szarvas Péter polgármester

Határidő: 2025. április 3.

Békéscsaba, 2025. március ...

Szarvas Péter
polgármester

Ellenjegyzés:

Jogi:.....

Pénzügyi:.....

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata

Gazdasági Programja

2025 - 2029

2025. év

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	1
I. BEVEZETÉS.....	2
II. TERVEZETT FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FORRÁSAI	4
III. BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS JELENLEGI GAZDASÁGI HELYZETÉNEK SWOT ELEMZÉSE	5
III.1. Erősségek	5
III.2. Gyengeségek	6
III.3. Lehetőségek.....	7
III.4. Veszélyek	7
IV. BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PRORGAMJÁNAK CÉLRENDSZERE 2025-2029 KÖZÖTT.....	9
IV.1. Városi és térségi gazdaság támogatása, megerősítése	11
A gazdaság fejlődését szolgáló infrastruktúra hasznosítása, fejlesztése	11
Város és térsége külső elérhetőségének javítása	13
Térségi logisztikai szolgáltatások fejlesztése	15
Szakképzés gazdasági igényekhez igazodó fejlesztése	16
Felsőfokú képzés fejlesztése	16
Befektetésösztönzés, gazdaságfejlesztési alapú városmarketing	17
Mező- és élelmiszergazdaság	17
Turizmus fejlesztéséhez szükséges beavatkozások, intézkedések (aktív, gasztronómia, kulturális, sport, természetjárás).....	18
Városi rész-/tulajdonú gazdasági társaságok hatékony működése.....	20
IV.2. Városi közérzet javítása	21
Nevelési-oktatási infrastruktúra fejlesztése.....	21
Egészségügyi és szociális ellátórendszer fejlesztése.....	24
Kulturális intézményrendszer.....	27
Sportlétesítmények, lakossági rekreációs létesítmények fejlesztése.....	28
Önkormányzati vagyongazdálkodás legfontosabb céljai	29
Közlekedés	32
Városi csapadékvíz rendszerek fenntartható fejlesztése	36
Közterületek, zöldterületek fenntartása, fejlesztése	37
Hulladékgazdálkodási rendszerrel kapcsolatos feladatok	38
Közösségi közlekedés	39
V. ÖSSZEGZÉS	40
A 2019-2024-es időszakban megvalósult ill. elindult projektek listája	42
A 2025-2029-es időszakban megvalósítani tervezett projektek listája	44

I. BEVEZETÉS

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a gazdasági program készítésével kapcsolatosan az alábbiak szerint fogalmaz:

116. §(1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A Gazdasági Program irányt mutat Békéscsaba elkövetkező években megvalósítandó fejlesztési céljait illetően, ezért értelemszerűen illeszkedik Békés vármegye és a város érvényben lévő fejlesztési dokumentumaihoz. Ilyen dokumentumok:

- Békéscsaba és térsége Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája 2022-2027 (elfogadva a 338/2023. (XII. 14.) közgy. sz. határozattal)
- TOP Plusz Városfejlesztési Programterv
- Szakágazati koncepciók
- Békés Megye területfejlesztési koncepciója 2021-2027
- Békés Megye területfejlesztési programja 2021-2027
- Békés Megye Integrált Területi Programja 2021-2027

Az előző önkormányzati ciklusokban a város infrastrukturális és gazdasági fejlődése folyamatos volt, az Európai Unió és a hazai források (elsősorban a Modern Városok Program) felhasználásával jelentős beruházások valósultak meg, körvonalazódtak a város kitörési pontjai, és folyamatosan figyelemmel kísértük, terveztük azokat a fejlesztési lehetőségeket, kormányzati célokat és lépéseket, amelyek további lökést adhatnak Békéscsaba fejlődésének biztosításához. Emellett a városban működő cégek is nagyon jelentős beruházásokat hajtottak végre az elmúlt években.

A Gazdasági Program megvalósításával a városnak továbbra is folytatnia kell a helyi összefogásra, a pályázati lehetőségekre, valamint a gazdaság szereplőivel való együttműködésre alapozva a város fejlesztését. A fejlődés mellett középpontban kell szerepeljen a fenntarthatóság és a stabil működés is.

A város önkormányzata kiemelten fontos célnak tartja, hogy Békéscsaba a megye gazdasági, közigazgatási, kulturális, szolgáltatási, pénzügyi és tudásközpontja maradjon. Ennek érdekében a lehetőségeket maximálisan kihasználva továbbra is olyan fejlesztéseket kell kitűznie és megvalósítania az önkormányzatnak, amelyek a város gazdasági fejlődését

gyorsítják, a város foglalkoztatottsági helyzetét, a jövedelemtermelő és lakosságmegtartó képességét erősítik, megteremtve ezáltal a fejlődés hosszú távú alapjait.

Fontos hangsúlyozni, hogy a gazdasági program nem helyettesíti a közgyűlés által megalkotott és elfogadott, jogszabályokon alapuló vagy a fejlesztési források lehívásához szükséges egyes ágazati koncepciókat, terveket, fejlesztési programokat, hanem igyekszik azokat keretbe foglalni és azon elemeiket kiemelni, amelyek megvalósítására a gazdasági program időszaka alatt reális lehetőség nyílik.

II. TERVEZETT FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FORRÁSAI

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (a továbbiakban: FVS) az Európai Unió elvárásait figyelembe vevő dokumentum, amelynek megtervezése és kidolgozása a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (a továbbiakban: TOP Plusz) dokumentumban rögzített elvek mentén kiválasztásra kerülő városok, illetve várostérségek számára a 2021-2027-es uniós forrásfelhasználás feltétele. FVS középtávra (2022-2027), teljes tervezéssel készült, azaz nem korlátozódik sem az önkormányzati hatáskörben megvalósítható beavatkozásokra, sem pedig a TOP Plusz forrásainak a felhasználására.

Békéscsaba Megyei Jogú Város azon három város ill. várostérség közé tartozik, amelyek FVS-üket nem kizárólag a településhatárokon belülre vonatkozóan készítette, hanem a Békéscsabai járás minden települését magában foglaló településeggyüttesre. Ebbe két város (Csorvás, Újkígyós), egy nagyközség (Doboz) és öt község (Csabasabadi, Gerendás, Kétsoprony, Szabadkígyós, Telekgerendás) tartozik.

A **TOP Plusz** program Békéscsaba és várostérsége számára alokkált forrás 16,77 mrd Ft, amely összegből Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata 13,56 mrd Ft összeget használhat fel.

Ez forrás fontos, ugyanakkor nem elégséges eszköz a gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez. A városban a rendelkezésre álló keretösszegnél jóval több megvalósítandó projekt került nevesítésre, ezek megvalósítása érdekében szükséges kihasználni a **további operatív programokban ill. a vidékfejlesztési programban** elérhető lehetőségeket is.

Az Európai Unió ezeken kívül további, ún. **közösségi kezdeményezésű programokkal** is rendelkezik, amelyek további fejlesztési célok megvalósításához szolgálhatnak eszközül. Békéscsaba Megyei Jogú Város számára ezek közül a legfontosabbak az európai területi együttműködési programokon keresztül elérhető források.

Az Európai Unió által társfinanszírozott fejlesztési programokon túl szükséges, hogy a **kizárólag magyar költségvetési forrásból** finanszírozott fejlesztési lehetőségeket is nyomon kövessük és gondoskodjunk azok célszerű felhasználásáról. (Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény szerinti szakpolitikai-ágazati beruházási koncepciók, ágazati beruházási tervek és az ezeken alapuló állami építési beruházási keretprogram)

Lehetőség szerint minél kisebb mértékben, de felmerülhet **saját önkormányzati forrásoknak, fejlesztési hitelnek** is a bevonása a projektek megvalósításába, elsősorban a gyorsabb megtérüléssel megvalósítható fejlesztések tekintetében.

III. BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS JELENLEGI GAZDASÁGI HELYZETÉNEK SWOT ELEMZÉSE

III.1. Erősségek

- Az elmúlt időszak fejlesztési ciklusaiban (2007-2013; 2014-2020), EU-s források, Modern Városok Program stb. a város számos nagyberuházást, fejlesztést tudott megvalósítani, döntően külső források bevonásával.
- A város külső vasúti és közúti elérhetősége, adottságai jelentősen javultak és további ezzel kapcsolatos beruházások vannak folyamatban, amelyek hamarosan lezárulnak, valamint előkészítés alatt.
- A közoktatási rendszer fejlett, a szükséges kapacitások alap- és középfokon is rendelkezésre állnak.
- Jó színvonalú és teljes körű az egészségügyi és a szociális ellátás.
- Gépipar, nyomdaipar, mezőgazdaság, élelmiszeripar stb. nagy hagyománya és folyamatos fejlődése.
- Kellemes, élhető városi épített környezet, javuló zöldfelületi arány.
- A város közmű ellátottsága jelentősen javult az utóbbi években (szennyvíz-, ivóvíz hálózat, ivóvíz minőség javítás).
- Jelentős a kulturális örökség, a megújult kulturális intézményi kör szereplői a Munkácsy negyedben a városi élet mozgatórugóivá váltak.
- Kedvező természeti és társadalmi adottságok a mezőgazdasági termeléshez, átlagosnál jobb minőségű termőföld, magas fokú agrár-munkakultúra.
- Barnamezős és zöldmezős beruházásra alkalmas (és a város településrendezési tervében kijelölt), részben fejlesztés alatt álló ipari-, gazdasági területek, jelentős barnamezős kapacitás.
- Termálvízkincs rendelkezésre állása.
- Határmentiség, a már szintén uniós tag Romániával. Határon átnyúló gazdasági kapcsolatok, EU bővítéséből származó megnövekedett piaci tér. (Románia schengeni övezethez történt csatlakozása.).
- Békéscsaba megyén belüli centrális elhelyezkedése, mint térségi központ viszonylag jó közúti és vasúti elérhetősége a kistérség és a megye többi településéről.
- Városimázst javító intézkedések.
- A Csabai kolbász, Munkácsy szellemi öröksége, a Wenckheim család épített öröksége, a sporthagyományok, a jó természeti környezet és a Körösök-völgye Natúrpark a város jelentős turisztikai vonzerejét adják és ezekre alapozva fejlesztések valósultak meg és vannak folyamatban.
- Meghatározó az egyházak szerepe a városban, az egyházak, oktatási, szociális tevékenysége érdemi és jelentős.
- A város zöldfelületi rendszere fejlődik, kiemelkedő tájképi, arculati és zöldfelületi érték a várost átszelő Élővíz-csatorna.
- A város közlekedési kultúrájának kiemelkedően fontos és nagy hagyománnyal bíró része a kerékpáros közlekedés.

III.2. Gyengeségek

- Békés megye, és ezen belül Békéscsaba is a fővárostól közúton az egyik legnehezebben megközelíthető térség volt sokáig. Az ezzel kapcsolatos fejlesztések későn indultak el.
- Kedvezőtlen demográfiai folyamatok, előregedő helyi társadalom, alacsony vitalitási index, alacsony születésszám, növekvő természetes fogyás, negatív vándorlási egyenleg.
- Alacsony népesség megtartó (és népesség vonzó) képesség a fiatalabb, aktívabb és képzetesebb korcsoportok vonatkozásában.
- Az inaktívak aránya csökkenő tendenciát mutat, növekvő munkaerőhiány és a tartós munkanélküliek számának csökkenése jellemzi az elmúlt időszakot.
- A magasabb iskolai végzettséggel rendelkező fiatalok között nagyobb az elvándorlás mértéke. Mindezek következtében a rendelkezésre álló szabad munkaerő egyre korlátozottabb mértékben áll rendelkezésre.
- A felsőoktatás bár fejlődő tendenciát mutat, de jelenlegi kínálata a gazdasági igényeket nem mindenben elégíti ki.
- Élelmiszeripar, textilipar, egyes agrárágazatok válságának következményei még tapasztalhatóak, ezek a szektorok megújulása nagyon lassú.
- Nincs összehangolt kereslet-kínálat a mezőgazdasági termékek piacán.
- A kereslet hiánya miatt elmaradtak a zöldmezős területek számottevő infrastruktúra fejlesztései és a barnamezős területek rehabilitációja.
- A város jelenleg kevés, megfelelő infrastruktúrával ellátott iparterülettel rendelkezik, ami gátja lehet közép- nagyobb volumenű befektetéseknek.
- Tőkehiány, pályázati forrásokhoz szükséges önerő előteremtésének nehézsége.
- A Közép-Békési Centrum együttműködés (Békéscsaba, Békés, Gyula) intenzitása a lehetségesnél kevesebb területre korlátozódik.
- A lakásállomány előregedett, nagy vályogépítésű vagy házgyári technológiával készült lakóingatlanok aránya.
- Nemzetközi színvonalú turisztikai kínálat hiánya.
- Szálláshely kapacitások szűkössége főleg a szezonális igények (fesztiválok, több napos kulturális, sport és egyéb rendezvények stb.) tekintetében.
- A belvároshoz közvetlenül csatlakozó egyes lakózónák nem megfelelő színvonalúak, egyes alacsony beépítési intenzitású kertvárosias és falusias lakóterületek korszerűtlen utcaszerkezettel rendelkeznek.
- Kevés sportlétesítmény, a sportturizmushoz megfelelő létesítmények egy része elmarad a nemzetközi szinttől.
- A peremi falusi zónák, belterületbe vont egykori zártkertek infrastrukturálisan hiányosak, környezeti problémájuk szembetűnő.
- Az utóbbi évek fejlesztései ellenére még tapasztalhatók zöldfelületi hiányosságok.
- A városperemen kiterjedt elhanyagolt területek, és „tájsebek” találhatóak.
- A közintézmények –a korábbi és jelenlegi fejlesztési ciklusokban ugyan javuló, de még - részben alacsony fokú energiahatékonysága jelentős közkiadással jár.
- Belső infrastruktúra egyes elemeinek fejletlensége, a kistérséghez tartozó települések vonatkozásában az egymás közötti részben nem megfelelő minőségű elérhetőség, az utak rossz állapota.
- Az egész külterület komplex mezőgazdasági infrastruktúrája (dülőút-hálózat, nyári utak, meliorációs rendszer, erdősáv-rendszer) részben nem megfelelő, egyes elemei teljesen hiányoznak.

- Tanyavilág speciális problémái (közúti megközelítés, nehezebben elérhető szolgáltatások)
- A vasút, mint fő városszerkezet-alkotóelem, az éjszakai időszakban zavaró zajforrás.

III.3. Lehetőségek

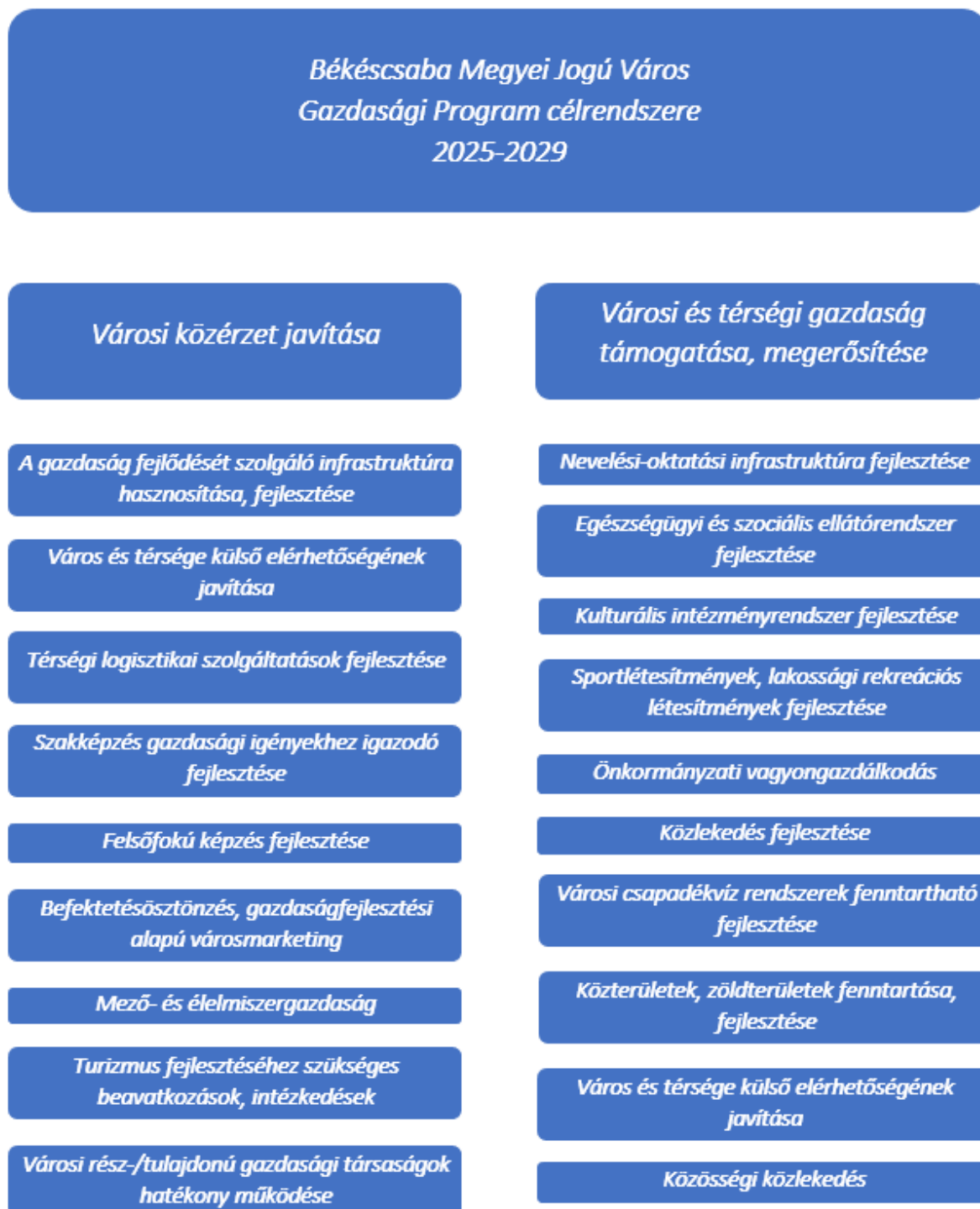
- Az országos közlekedésfejlesztési tervek keretei között megvalósuló fejlesztések (az M44-es autót út teljes kiépítése az M5-ös autópályáig, békéscsabai repülőtér, a megvalósult és a magyar-román határig folyamatban lévő vasút rekonstrukció, valamint további fejlesztések jelenleg is tartó előkészítése) nyomán erőteljesen javul a térség elérhetősége.
- Az elérhetőség javításával és egyes logisztikai fejlesztések megvalósításával a logisztikai szerepkör és a gazdasági potenciál erősödhet.
- Fiatalok helyben maradása a munkalehetőségek bővülésével.
- A térségben több, húzóágazatokhoz tartozó jelentős vállalkozás működik, potenciális fejlődési lehetőséggel és a közelmúltban befejezett fejlesztésekkel (nyomdaipari, gépipari, elektronikai ipari vállalkozások).
- A jól működő vállalatok újra-befektetései.
- Infrastruktúrával teljes körűen ellátott ipari területek hasznosítása ill. ezen területek méretének növelése az EU-s és hazai források felhasználásával.
- A szakképzés további, minőségi fejlesztése alapja lehet a szükségleteknek megfelelő, képzett munkaerő meglétének.
- A városi területek rehabilitációjának további, a TOP Plusz forrásokból megvalósítandó ütemei növelhetik a város vonzerejét.
- Termálvíz és napenergia jelentette potenciál, melynek kihasználása érdekében önkormányzati beruházások indultak el ill. valósultak meg.
- A város a komplex energetikai program megvalósított elemeinek a bázisán további energetikai fejlesztések célpontja lehet.
- Növekvő, a gasztronómiához kapcsolódó, valamint a kulturális-, sport-, és egészségturizmus potenciálja, mindenképp a hungarikum Csabai Kolbászra és Munkácsy Mihályra, valamint a Wenckheim családra, mint turisztikai hívó nevekre felépülő attrakcióbővítés.
- Hagyományokhoz kapcsolódó rendezvények hálózatba szervezése.
- Vállalkozásösztönzés, a helyi gazdaság innovációs képességének javítása.
- Nagyobb hozzáadott érték termelése, az élelmiszeripari feldolgozásban rejlő lehetőségek kihasználása.
- A már működő, saját ágazatukban meghatározó szerepű gazdasági szereplők, mint vonzerő és jó példa megjelenítése a város marketingben és további befektetések vonzása.
- Kistérségi identitás, települések közötti erősebb együttműködés által biztosított lehetőségek.
- A felsőoktatás fejlődése további vonzerőt jelenthet.

III.4. Veszélyek

- Szabad és képzett, rendelkezésre álló munkaerő jelentős szűkülése, a munkaerő-elszívó hatás tartós megmaradása.
- Az új infrastrukturális beruházások segítségével bővülő intézményrendszer fenntartható működtetésével kapcsolatos kockázatok.

- A kihasználtság elhúzódása miatt a barnamezős területek egyre jobban degradálódnak.
- A működő tőkebefektetések vártnál alacsonyabb mértéke.
- Lakóépületek korszerűsítése a szükségesnél szűkebb körben valósul meg önerő hiány miatt.
- A fiatalok és az aktív korú munkavállalók lakhatási nehézségei erősíthetik az elvándorlást.
- Az éghajlatváltozás negatív hatásai kiemelten érintik térségünket.
- Mezőgazdasági infrastruktúra hiányos marad, ami csökkenti a termelés hatékonyságát és jövedelmezőségét.
- Csökkenő központi bevételek, a korábbinál kedvezőtlenebb állami forrás allokáció a város szempontjából.
- A helyi vásárlóerő csak az országos átlag alatti mértékben növekszik.
- Peremterületek leszakadása.
- A hátrányos helyzetű, alacsony státuszú társadalmi rétegek térbeli koncentrációja a külterületeken és egyes szegregálódó városrészekben.
- A növekvő környezeti kockázatok (porszennyezés, belvíz) a természeti és épített értékeket veszélyeztetik.

IV. BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAMJÁNAK CÉLRENDSZERE 2025-2029 KÖZÖTT.

Békéscsabának, mint megyei jogú városnak sokféle szerepnek kell megfelelnie: egyszerre kell a városlakóknak, a város térségének és Békés vármegyének jó minőségű, széles körű és magas szolgáltatási színvonalat nyújtania, ugyanakkor munkahelyeket biztosítva a versenyképességet erősítenie, miközben a társadalmi egyenlőség szempontjainak az érvényesítése is fontos feladat.

Békéscsaba város gazdasági programja megvalósításának hosszú távú célja az országon belüli és határainkon túli térségi gazdasági, közigazgatási, oktatási, kereskedelmi és szolgáltató központi szerep további erősítése, továbbá az info-kommunikáció fejlesztésével az e-szolgáltatások terén is kiemelkedő, élenjáró szerepet betölteni, és mindezek által a város megyeszékhelyi, térségi funkcióját megerősíteni.

A megfogalmazott elérendő célok alapján kell meghatározni az EU-s, a kormányzati és az évről-évre képződő saját források összegének és feltételeinek ismeretében a gazdasági program konkrét projektjeit. Ezek megvalósulása stratégiai jelentőségű Békéscsaba Megyei Jogú Város fejlődése szempontjából.

A tematikus célok megfogalmazása mellett, a célok végrehajtása során folyamatosan figyelemmel kell kísérni az alábbi elvek érvényesülését:

- Térségi kapcsolódások folyamatos figyelembevétele (járási szint, környező városokkal való kooperáció, határon átnyúló együttműködések);
- Barnamezős és zöldmezős fejlesztések összehangolása;
- Hálózatfejlesztés, kommunikáció (az érintettekkel való kapcsolattartás, egyeztetések: az városi önkormányzatnak egyre inkább koordináló szerepe van);
- Pénzügyi, üzemeltetési és környezeti fenntarthatósági feltételek szem előtt tartása.

A város számára mindezek során a lehető legfontosabb – a fejlesztési támogatásokat célzó programokban megfogalmazott prioritások mentén – a fejlesztési lehetőségekhez szükséges pályázati források megszerzése, és azok költséghatékony, megtérülő módon történő felhasználása.

IV.1. Városi és térségi gazdaság támogatása, megerősítése

A GAZDASÁG FEJLŐDÉSÉT SZOLGÁLÓ INFRASTRUKTÚRA HASZNOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSE

Békéscsaba Megyei Jogú Város területén korlátozott számban állnak rendelkezésre megfelelő infrastruktúrával ellátott iparterületek. Ilyenek az önkormányzat által a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program forrásaiból kialakított 15+4 ha iparterület (Jamina ipartelep, Kétegyházi úti iparterület), valamint a NIPÜF Zrt. által a Modern Városok Program által biztosított forrásból kialakított 46 ha (egy része már jelenleg is hasznosítás alatt) iparterület. Az önkormányzat tulajdonában álló iparterületek esetében a hasznosítást megnehezíti, hogy a projekt fenntartási időszakában a területek értékesítése támogatás visszafizetés mellett történhet, a bérleti úton történő hasznosítás az abban rejlő kockázatok miatt pedig nem tekinthető optimális megoldásnak.

Ezen iparterületek esetében megfogalmazott célok:

- A meglévő iparterületek kihasználtságának fokozása, az iparterületekre betelepülések ösztönzése, az önkormányzat saját tevékenységi körében, valamint együttműködésben a Magyar Állam ilyen tevékenységet végző szervezeteivel, elsősorban a Nemzeti Befektetési Ügynökséggel (HIPA).
- A befektetői igények alapján a meglévő iparterületek közműellátottságának áttekintése és szükség szerinti fejlesztése, tekintettel arra, hogy a kiépített kapacitások – részben a források szűkössége miatt is – nagy energiaigényű betelepülések esetén nem elegendők.

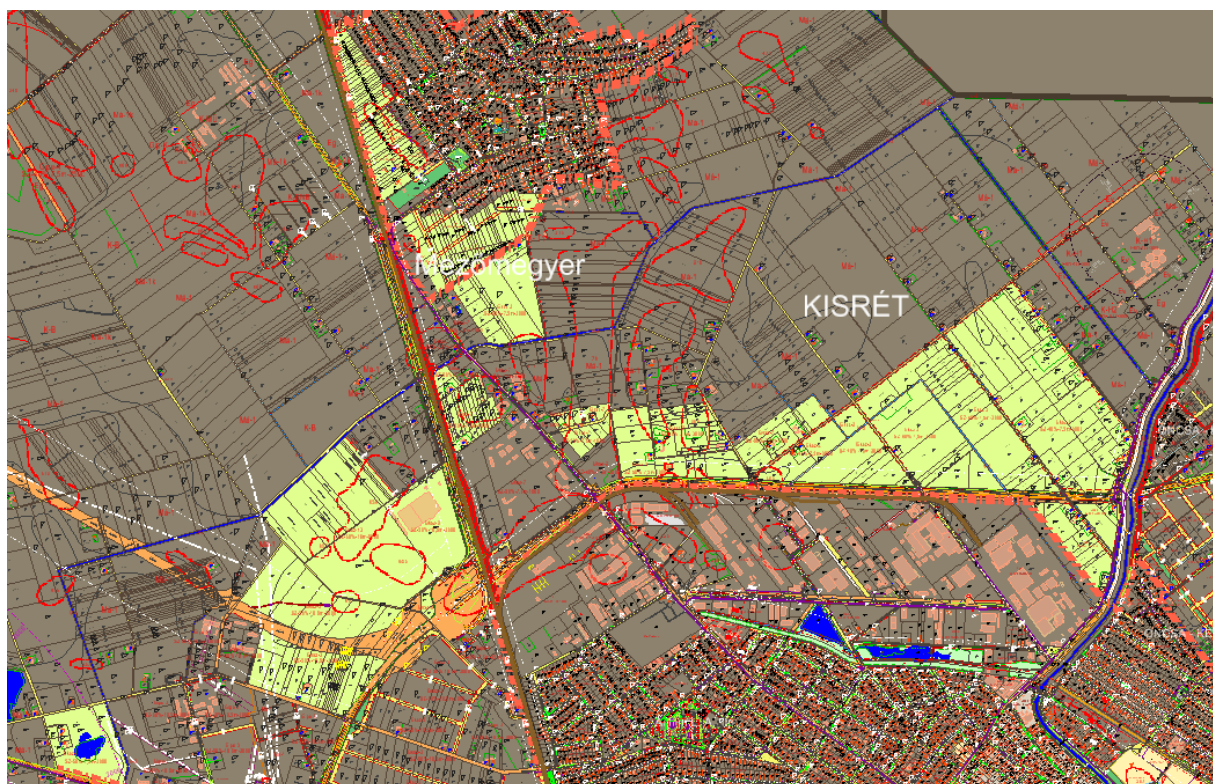
Békéscsaba Megyei Jogú Város területén nagyobb kiterjedésű, jelenleg kihasználatlan, barnamezős iparterületek találhatóak, elsősorban a város déli részein. A befektetői szándékokhoz igazodva, ezen területek tulajdonosaival együttműködve fontos feladat a területek „újraélesztésének” előmozdítása, az ehhez szükséges fejlesztési források bevonásának vizsgálatával.

Barnamezős területek a város közigazgatási területén

A meglévő iparterületek, barnamezős területek hasznosítása mellett, a Nemzeti Befektetési Ügynökséggel folytatott együttműködéssel, figyelemmel a térség iránt mutatkozó kormányzati és befektetői érdeklődés fokozódására, kiemelt feladat új iparterületek fejlesztésének vizsgálata, előkészítése és a megvalósítás elindítása. Békéscsaba Megyei Jogú Város szabályozási terve jelenleg is tartalmaz olyan, elsősorban a várost elkerülő út környezetében található területeket (elsősorban gyengébb minőségű szántóterületek), amelyek GKSZ övezetbe soroltak és nagyobb befektetői érdeklődés esetén a térség egészére hatással bíró befektetések célterületei lehetnek. Fontos cél, hogy ezen iparterületek kialakítása, együttműködésben a Magyar Kormánnyal, rövid távon megindulhasson. Így akár 2-300 ha új iparterület is kialakíthatóvá válik.

GKSZ övezetek a város északi részén

Békéscsabán jelenleg csak az Almáskerti Ipari Park rendelkezik ipari parki címmel. A meglévő iparterületek hasznosításával, illetve új iparterületek kialakításának elindításával párhuzamosan, vizsgálendő, hogy a vonatkozó jogszabályok alapján milyen előnyökkel járhat újabb ipari parki cím, technológiai-logisztikai ipari parki cím pályázat előkészítése és benyújtása.

VÁROS ÉS TÉRSÉGE KÜLSŐ ELÉRHETŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSA

Az **M44-es gyorsforgalmi út megépítése** Békéscsabáig több szakaszban a lezárásához közeledik. 2025. első félévében átadásra kerül az utolsó, Szentkirálytól az M5-ös autópályáig tartó szakasz. Emellett folyamatban van egy komplex csomópont kialakítása az M5-ös autópályát érintően, Kecskemét északi részén. Ezzel Békéscsaba és térsége a várakozás évtizedeit követően bekapcsolásra kerül Magyarország gyorsforgalmi úthálózatába.

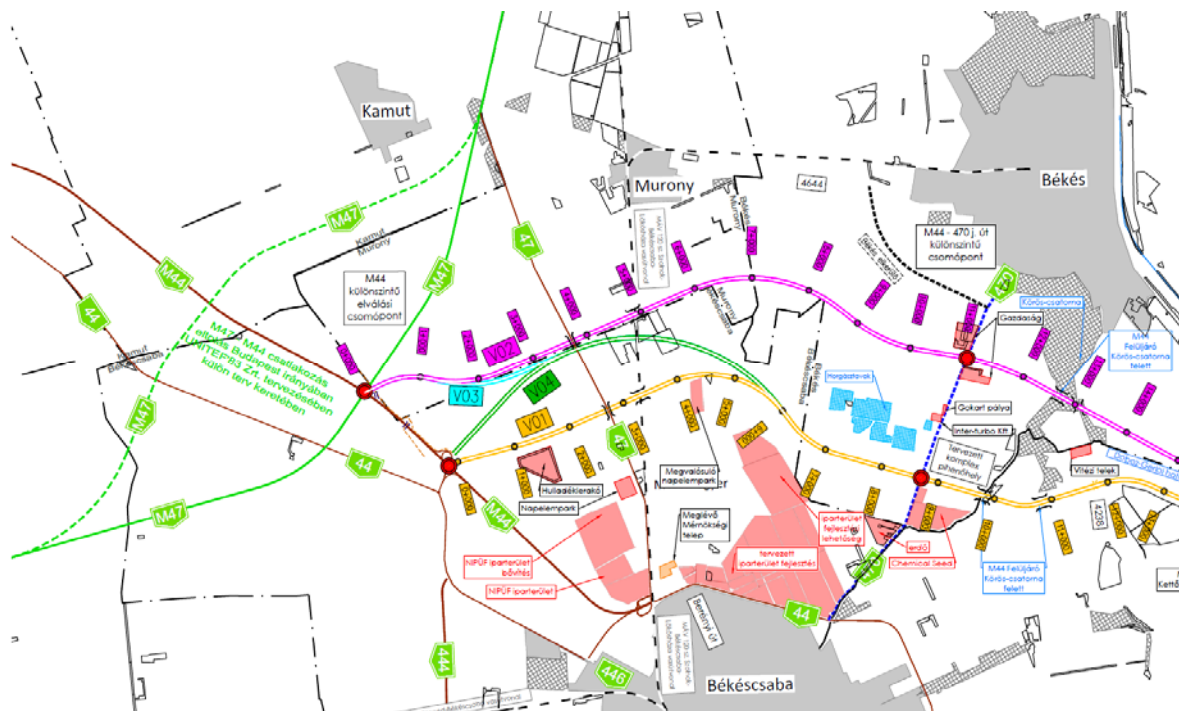
Az Építési és Közlekedési Minisztérium 2022. január 7. napján elrendelte az az M44 gyorsforgalmi út (Békéscsaba) – országhatár (Nagyszalonta) közötti 2x2 sávós közúti összeköttetés nyomvonalvizsgálatát. A vizsgálatot követően kiválasztott nyomvonal esetében az ÉKM szerződést kötött az engedélyes és kiviteli tervek elkészítésére. A tervezési munka elindult, a tervezés indító megbeszélése az érintett önkormányzatokkal 2024. július 16-án megtörtént. Ennek alapján jelenleg folyamatban van kb. 43 km hosszú, 2x2 sávós gyorsforgalmi út tervezése, különbszintű csomópontokkal, komplex pihenőhellyel, egyszerű pihenőhelyekkel, mérnökségi teleppel, új Kettős-Körös híddal, településeket elkerülő, csatlakozó utakkal, valamint a kapcsolódó közúthálózat felülvizsgálatával és fejlesztésével. A megkötött szerződés alapján a Méhkerék-Országhatár (1. szakasz) szakasz tekintetében 2027. júniusra, a Békéscsaba-Méhkerék (2. szakasz) szakasz tekintetében 2028. júniusra kell az engedélyes és kiviteli tervek elkészíteni.

Békéscsabát érintően a tervezési folyamat elején több nyomvonal vizsgálata is megtörtént, és Lázár János miniszter úr 2024. október 25-i békéscsabai látogatása, valamint az azt követő

további, az ÉKM, a tervezők, a városvezetés és a lakosság részvételével zajlott egyeztetések alapján véglegesítésre került, koncepcióterv szintjén tervezés alatt álló nyomvonalakat az alábbi áttekintő térkép mutatja be.

A Békéscsabát Békéssel összekötő 470. j. főút rekonstrukciója szintén szerepel a tervezési feladatban, a 470. j. főút és az M44-es gyorsforgalmi út csomópontjával együtt.

M44. j. gyorsforgalmi út határig vezetése – Békéscsabát érintő tervezett nyomvonalak (V03-V04-V01)

Békéscsaba Megyei Jogú Város kiemelt érdeke, hogy a tervezési folyamatban szoros együttműködést folytasson az ÉKM-el és az ÉKM által megbízott tervezőkkel, végezze el a Helyi Építési Szabályzat szükséges módosítását, és működjön közre a kivitelezéshez kapcsolódó egyéb előkészítési feladatokban.

A **47-es út 2x2 sávós főúttá történő fejlesztése** érdekében, az Építési és Közlekedési Minisztérium „Berettyóújfalu - Békéscsaba közötti 2x2 sávós közúti kapcsolat engedélyezési- és kiviteli terveinek készítése 4 részben” tárgyban tervezési szerződést kötött. A tervezési munka elindult, a tervezés indító megbeszélése az érintett önkormányzatokkal 2024. október 24-én megtörtént.

Tervezők feladata a 47 sz. főút 110 km/h-s emelt sebességű 2x2 sávós kialakításának engedélyezési és kiviteli terveinek elkészítése a Békéscsaba-Körösladány szakaszon (mintegy 38 km hosszban), a Berettyóújfalu – Körösladány közötti szakaszra pedig egy új tanulmány terv készítése került kiírásra, melyben a jelenleg tervezett nyomvonal felülvizsgálásra kerül.

A Békéscsaba-Körösladány szakaszon a tervezés új települési elkerülő szakaszokkal, egyes helyeken a meglévő 47. j. főúti nyomvonal megtartásával, más szakaszokon pedig új nyomvonal tervezésével kerül megvalósításra, Békéscsaba térségében az M44. j. gyorsforgalmi út keresztezésével. A tervezési feladat határideje 2026. III-IV. negyedév vége.

Békéscsaba Megyei Jogú Város kiemelt érdeke, hogy a tervezési folyamatban szoros együttműködést folytasson az ÉKM-el és az ÉKM által megbízott tervezőkkel, végezze el a Helyi Építési Szabályzat szükséges módosítását, és működjön közre a kivitelezéshez kapcsolódó egyéb előkészítési feladatokban.

A Békéscsabai Repülőtér fejlesztése Békéscsaba és a térség egy olyan kiemelt érdeke, amelynek a megvalósítása hozzájárulhat a térség gazdasági vonzerejének az erősítéséhez. Városunk a Repülőtér jelentőségét már korábban felismerte, ezért a Repülőtér üzemeltető Békés Airport Kft. működtetésében jelentős szerepet vállal, kezeli (és finanszírozza) a Magyar Állam tulajdonában álló 80%-os társasági üzletrészt is. Az elmúlt években különböző mértékben, 10-20 millió Ft/év összegben hozzájárultunk a Repülőtér működtetéséhez és segítséget nyújtottunk a működés során tapasztalt konfliktushelyzetek kezeléséhez. A Repülőtér jelentőségét figyelembe véve ezt a munkát, együttműködést az elkövetkező időszakban is folytatni szükséges.

A Repülőtér fejlesztése érdekében Békéscsaba Megyei Jogú Város a Modern Városok Program keretében, a Beruházás Előkészítő Alap forrásaiból végzett előkészítési tevékenységet. A fejlesztés megvalósításához, együttműködésben a Légiipari Klaszter és a Dél-Alföldi Gazdaságfejlesztési Zóna törekvéseivel, az elmúlt években számos megoldási lehetőséget, konstrukciót, műszaki tartalmat dolgoztunk ki és egyeztetünk az éppen illetékes kormányzati szereplőkkel. Lázár János miniszter úr 2024. október 25-i békéscsabai látogatásának előkészítése során is egy fontos pontként nevesítettük a témát. A látogatás során, és azt követően a fejlesztés megvalósítása ismételten prioritást kapott. A fejlesztés célja egy olyan, kereskedelmi, üzleti és Cargo forgalmat lebonyolítani képes repülőtér kialakítása, amely gazdaságos működésű (green port), és képes kiszolgálni a térség jelenlegi és jövőbeli igényeit.

A Békéscsabai Repülőtér fejlesztése érdekében folyamatos együttműködés szükséges a további előkészítés és megvalósítás során a felelős kormányzati és egyéb szereplőkkel.

A **vasúti elérhetőség** területén térségünket érintően az elmúlt években megvalósul a Budapest-Lökösháza vasútvonal fejlesztése Békéscsabáig, valamint Békéscsabát érintően. Jelenleg zajlik a Békéscsaba-országhatár közötti szakasz komplex rekonstrukciója.

A térségi vasúthálózat fejlesztése tekintetében elvégzendő feladatok:

- Közreműködés a Békéscsaba-Lökösháza szakasz fejlesztésének lezárásában.
- Együttműködés azon szükséges további fejlesztések (biztosító berendezések, járműállomány fejlesztése) tekintetében, amelyek a már megvalósított fejlesztések maximális és komfortos kihasználását lehetővé teszik mind teherszállítás, mind pedig utasforgalom tekintetében.
- Az érintett településekkel és a Magyar Kormányval közösen törekedni szükséges a Szeged-Orosháza-Békéscsaba-Gyula vasútvonal fejlesztésének folytatására, az ehhez szükséges előkészítő munkák elvégzésére.
- A térség gazdaságának kiszolgálása érdekében vizsgálni kell a Békéscsaba térségében található iparvágányi hálózat állapotát, és szükség szerint forrásokat keresni a rekonstrukciós, felújítási munkákra, amelyek eredményeként a gazdasági szereplők kiszolgálása biztosított lehet.
- Vizsgálandó a Békéscsabai vasútállomás és autóbusz pályaudvar környezetének további rendezése, az ott található vasúti-autóbusz közlekedési szolgáltatások racionalizálása, a szűkös vagy hiányzó kapacitások (parkolási, kerékpár elhelyezési lehetőségek) bővítése.

TÉRSÉGI LOGISZTIKAI SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE

A Modern Városok Programjához kapcsolódóan az elmúlt években városunk és a Magyar Kormány szerepvállalásával többször is vizsgálat tárgyát képezte az, hogy egyrészt Békéscsaba nagyon kedvező vasútlogisztikai szerepkörét, másrészt pedig a térségi gazdaság

versenyképességének erősítését (olcsóbb szállítási lehetőségek) szem előtt tartva olyan terminál létrehozására kerüljön sor, amely lévén még inkább kihasználhatóvá válna a vasút adta kedvezőbb szállítási lehetőség. A cél elérése érdekében szakmai befektetési egyeztetések is történtek, és aláírt szándéknyilatkozat áll rendelkezésre egy ilyen terminál Békéscsabán történő létrehozására.

A további lépések sikeres megtétele érdekében szükséges a köz- és magánszféra által megvalósítandó fejlesztések tartalmának kidolgozása.

SZAKKÉPZÉS GAZDASÁGI IGÉNYEKHEZ IGAZODÓ FEJLESZTÉSE

A Békéscsabai Szakképzési Centrum (BSzC) fenntartásában a városban 8 intézmény működik, az alábbiak szerint:

- Békéscsabai SZC Kemény Gábor Technikum
- Békéscsabai SZC Kós Károly Technikum és Szakképző Iskola
- Békéscsabai SZC Nemes Tihamér Technikum és Kollégium
- Békéscsabai SZC Széchenyi István Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Technikum és Kollégium
- Békéscsabai SZC Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium
- Békéscsabai SZC Trefort Ágoston Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
- Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Technikum és Kollégium
- Békéscsabai SZC Zwack József Technikum és Szakképző Iskola

Az elmúlt években a BSzC fenntartásában, és önkormányzati tulajdonban álló intézmények esetében számos fejlesztés valósult meg: Nyomdaipari Képzőközpont kialakítása, Légiipari Képzőközpont kialakítása, egyes iskolák és kollégiumok belső és energetikai célú fejlesztése, eszközfejlesztések, stb.

Az infrastrukturális fejlesztések mellett kiemelendő és hatékony a BSZC részvétele az Erasmus programokban, valamint konstruktív együttműködése európai és Európán kívüli oktatási intézményekkel, aminek köszönhetően a szakképzésben résztvevő diákok szélesebb körű szakmai tudásra tehetnek szert.

Az elkövetkező időszak fejlesztési szükségletei, irányai:

A gazdasági szektor által igényelt ún. „kék- és fehérgalléros” munkakörökben tapasztalható munkaerőhiány, a szakképzés igazodásának igénye ipari és IT-technológiák rohamos fejlődéséhez, valamint az új szakmák megjelenése következtében a szakképzés differenciálódása szükségszerűen megköveteli a közép- és felsőfokú képzés infrastruktúrájának és eszközeinek folyamatos fejlesztését, illetve az oktatásban résztvevő szakemberek képzését. Ebből adódóan a szakképzési rendszer humánerőforrás és eszközfejlesztése egyaránt prioritást élvez. A város gazdasági fejlődése szempontjából kulcskérdés a helyben képzett szakemberek mennyisége és felkészültsége is.

FELSŐFOKÚ KÉPZÉS FEJLESZTÉSE

A felsőoktatás Békéscsabán 2018 óta a Gál Ferenc Egyetem kihelyezett Gazdasági Kara révén van jelen, de más felsőoktatási intézmények képviselőitől közel 30 éves múltat tekint vissza. A Gazdasági Kar képzései (gazdálkodás és menedzsment, pénzügy és számvitel, műszaki menedzser szakok és felsőoktatási szakképzések) a város gazdasági fejlődése által megkívánt, ezáltal piacképes szaktudás helyi megszerzéséhez kínálnak lehetőséget. Az egyetemi kar népszerűsége a képzés ár-érték arányának és piaci validitásának köszönhetően

évről évre növekszik, ezért az egyetemi infrastruktúra korszerűsítése, ezáltal a képzés színvonalának emelkedése nem csak a felsőoktatás versenyképességének megőrzése, hanem Békéscsaba gazdasági fejlődése érdekében is kívánatos.

A Modern Városok Program keretében elkészültek a kampusz infrastrukturális fejlesztésére vonatkozó tervek, amelyek teljes körű épületfelújítást és eszközbeszerzést jelentenek. A tervekben szereplő munkák kivitelezésének várható időpontja nem határozható meg, tekintettel arra, hogy a kivitelezés forrásai jelenleg nem állnak rendelkezésre.

BEFEKTETÉSÖSZTÖNZÉS, GAZDASÁGFEJLESZTÉSI ALAPÚ VÁROSMARKETING

A befektetés-ösztönzés infrastrukturális feltételeinek alapköve a térség egésze közúti, vasúti és légi elérhetőségének, egyéb logisztikai szolgáltatásoknak a javítása, amely beruházások részben lezárultak (vasúti fővonal Békéscsabáig történő fejlesztése), részben lezárás előtt állnak (m44-es gyorsforgalmi út bekötése az M5-ös autópályába, Békéscsaba-Lőkösháza vasúti fővonal szakasz fejlesztése), részben pedig előkészítési szakaszban állnak (Békéscsabai Repülőtér fejlesztése, M44-es határig történő meghosszabbítása, 47. j. út 2x2 forgalmi sávra történő fejlesztése, logisztikai konténerterminál).

A munkahelyteremtés mellett továbbra is fontos szerepet kell kapnia a munkaerő képzésének. Az elmúlt időszakban a térségben időszakosan egyes ágazatokban a munkaerő hiánya is megjelent, ami főként az elmúlt időszak munkaerő elvándorlásának tudható be. A gazdaságfejlesztési tevékenységek egyik fontos eleme kell legyen ezért a munkaerő biztosítás lehetőségeinek a vizsgálata, feltárása, ezzel kapcsolatos tevékenységek (pl. „Békéscsaba hazavár” program) ellátása. A befektetés-ösztönzés másik kulcseleme ezen a területen a munkáltatói igények kiszolgálásának szem előtt tartása is.

A Magyar Kormány befektetésösztönzéssel foglalkozó ügynöksége a Nemzeti Befektetési Ügynökség (HIPA). Az ügynökséggel az elmúlt években szoros kapcsolatot alakított ki az önkormányzat, ennek további fenntartása és további operativizálása előttünk álló feladat, amely törekvésünk egybevág a Magyar Kormánynak a térség gazdaságfejlesztésével összefüggő törekvéseivel. Ez a feladat az elkövetkező időszakban kiemelt jelentőséggel fog bírni városunk gazdaságfejlesztésében.

A gazdaságfejlesztési alapú városmarketing további fontos eleme a befektetők térségbe vonzásával kapcsolatos marketing tevékenységek megvalósítása. Ezen a területen Békéscsaba város az elmúlt időszakban szoros együttműködést alakított ki a Nemzeti Befektetési Ügynökséggel, számos esetben történt meg a város kiajánlása külföldi befektetések céljából. Fontos feladat ezen együttműködések intenzitásának további fokozása, a városunkat és térségét bemutató, célzottan a befektetőknek szóló marketing anyagok készítése és terjesztése, befektetők figyelmét felkeltő rendezvényeken való megjelenés erősítése.

A városban működő vállalkozásokkal, a helyi kamarákkal régi, biztos alapokon nyugvó kapcsolata van az önkormányzatnak. Ezen kapcsolatok fenntartása, kiterjesztése, élénkítése azonban további feladatot jelent az önkormányzat számára.

MEZŐ- ÉS ÉLELMISZERGAZDASÁG

Továbbra is cél a mezőgazdasági termelés és a ráépülő feldolgozóipar felélénkítése. Ez elsősorban akkor lehetséges, ha egyrészt a termelők közvetlenül bevonásra kerülnek az élelmiszer feldolgozásba, másrészt magas minőségű élelmiszeripari termék kerül létrehozásra, és ennek piacra kerülését, valamint marketingjét az uniós támogatások elősegítik. A folyamat, illetve annak támogatása már megindult pl. a jelentős tradícióikkal rendelkező „Csabai kolbász” előállítására és a pálinkafőzés esetében.

A termelés alapjainak megteremtése szempontjából a vízvisszatartás, valamint az öntözés alá vont területek nagyságának növelése kulcskérdés, amely részben az állam által (uniós forrásból) megvalósítandó öntözési alpinfrastruktúra, részben pedig a termelők által (szintén uniós forrásból) létrehozandó kiegészítő infrastruktúrák segítségével történhet. Az öntözés intenzitásának növelése újabb vízforrások (felfogott csapadékvíz, árvízi/belvízi tározók) létrehozását és bevonását igényli, amelyre vonatkozóan szintén kormányzati elképzelések szükségesek.

A magas hozzáadott értéket képviselő élelmiszeripari termékek létrehozását termelői integrációk segíthetik elő, amelyben az önkormányzat, együttműködésben más partnerekkel (Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Kormányhivatal, képző intézmények, egyéb állami szereplők, termelői csoportok) ösztönző, kezdeményező, lobby szerepet kell ellásson.

A mezőgazdaság, élelmiszeripar új dinamikájának biztosítása nem kizárólag infrastruktúra fejlesztések kérdése. A versenyképes mezőgazdasághoz a termelői integrációt kiszolgálni képes infrastruktúrán túl szükség van a szorosabb együttműködést célzó, integrációs szemlélet megerősítésére.

TURIZMUS FEJLESZTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES BEAVATKOZÁSOK, INTÉZKEDÉSEK (AKTÍV, GASZTRONÓMIA, KULTURÁLIS, SPORT, TERMÉSZETJÁRÁS)

Békéscsaba ugyan sokszínű turisztikai kínálattal rendelkezik, a legfőbb problémát az jelenti, hogy az egyes attrakciók továbbra sem jelentenek kellő vonzerőt. A komplex termékfejlesztés folyamatban van, a vendégforgalom is növekedést mutat az elmúlt időszak önkormányzati és magánérős fejlesztéseinek hatására.

Még vonzóbbá kell tenni a város turisztikai imázsát, hiányoznak az év egészére, folyamatosan látványosságot kínáló programok, infrastruktúrák.

Békéscsaba turizmusának fejlesztése ezért komplex feladat. A vonzerőfejlesztés csak akkor iniciálhat belföldi és külföldi keresletet, ha a látványosságok létrehozása mellett létrejön a megfelelő turisztikai infrastruktúra, illetve, ha a fejlesztések mellett a marketing tevékenység is megfelelő szerepet kap.

A célok elérése érdekében a város megállapodást kötött a Békéscsabai Turisztikai Egyesülettel, amely egyesület a Tourinform Irodát is működteti. A város az egyesület szakmai tevékenységének ellátásához minden évben anyagi forrásokat biztosít.

Az elmúlt időszakban Békéscsaba városa számos olyan fejlesztést valósított meg, amelyek a fenti célok elérését szolgálhatják. Ilyenek egyebek mellett a **Munkácsy negyed** több ütemben, TOP és MVP forrásokból megvalósított fejlesztése, a **CsabaPark** szintén több ütemes fejlesztése, a Modern Városok Programból megvalósult **Wenckheim turista- és kerékpárút** kialakítása, amely 2023-ban elnyerte az „Év kerékpárútja” címet. Tovább folyik a város köztereinek, parkjainak a fejlesztése, „csinosítása”, és a TOP Plusz források terhére megvalósulhat az **Árpád Fürdő** részleges fejlesztése, elsősorban a családi élményszerető tekintetében. Emellett turisztikai célokat is szolgál a meglévő sportcsarnok - **Sportok Háza** (sportturizmus, valamint a békéscsabai piac – **Térségi vásártér** (gasztroturizmus) MVP forrásból megvalósított fejlesztése, és sok egyéb, kisebb-nagyobb megvalósított projekt is.

Az elmúlt időszakban több más projekt előkészítése is elindult, amelyek megvalósítása az elkövetkező években történhet meg, a rendelkezésre álló források függvényében. Ilyen projektek egyebek mellett: **Pósteleki kastélyrom** fejlesztése, **Zöldfolyosó** kialakítása-fejlesztése, a TOP Plusz programban kiemelt projektként megvalósítandó, a Körösökre, Élővíz csatornára építő térségi aktív turisztikai projekt, és szintén a TOP Plusz program forrásaiból az **Árpád Fürdő** fejlesztése, amely projekt már támogatói okirattal rendelkezik.

A fentiekben jelzett, megvalósított ill. megvalósítás előtt álló projektek „rendszerbe szervezése” is elindult, és tovább kell folytatni, amellyel olyan komplex turisztikai

programcsomagokat szükséges kialakítani, amelyek a fenti infrastrukturális fejlesztések kihasználtságát biztosítják.

Békéscsaba város turisztikai jövőképe a 2022-2026-os évekre szóló középtávú turizmusfejlesztési koncepció alapján:

„Békéscsaba, az Alföld egyik fejlett, lakóinak stabil egzisztenciát biztosító ipari és mezőgazdasági központja, ahol az egyszerű és gyors megközelítésnek köszönhetően egyre több aktív kikapcsolódást kereső turista élvezi a fenntarthatóságra hangsúlyt fektető, zöld város nyújtotta magas színvonalú szolgáltatásokat. A hagyományait máig őrző és híres szülötteire büszke, ugyanakkor az újításokra és az ide érkezőkre nyitott város népszerűségét sokszínű, pezsgő kulturális életének, innovatív gasztronómiájának és sportrendezvényeinek köszönheti, ahonnan a környék nagyhírű kastélyai, a szomszéd vár és fürdője is elérhető.”

Békéscsaba hagyományai sok lehetőséget kínálnak a **gasztroturizmus** számára, amelyek kihasználtsága tovább fejlesztendő. A kultúra részét képezik a magyar és szlovák néphagyományok, a gasztronómia, a népművészet, a lovas hagyományok és a települési tradíciók. Ezen a területen gazdag, sokszínű, máig élő hagyományokkal rendelkezik a város. A magyar és szlovák gasztronómiai hagyományok számos olyan értékkel, különlegességgel gazdagítják a várost, amelyek nemzetközileg is vonzóak, illetve vonzóak lehetnek.

Mezőgazdasági városmarketing célokat szolgál a Csabagyöngye szőlő- és gyümölcsültetvény, amelyet a város 2012-ben hozott létre. Az ültetvény külső hasznosítóval történő üzemeltetése mellett fontos fenntartani annak marketing célját is.

Békéscsaba legfontosabb **kulturális turisztikai** emlékei Munkácsy Mihály nevéhez köthetők, ezért a kulturális kínálatban meghatározó szerepet kell Munkácsynak kapnia. Ezt a célt szolgálja a Modern Városok Program, valamint TOP program keretében megvalósított Munkácsy-negyed program. Az elkövetkező időszak fontos célja a „termékké fejlesztés” folytatása, kiteljesítése, turisztikai irányokon átívelő módon (aktív-kulturális-zöld-gasztroturizmus összekapcsolása).

A város geológiai adottságai lehetőséget teremtenek arra, hogy főként a gyógy- és termálvízhez kapcsolódó **egészségturizmus** (gyógy- wellness-, fitness) fontos tényezővé váljon.

Békéscsaba pályázati és önkormányzati forrásokból folyamatosan javuló verseny- és szabadidősport infrastruktúrája lehetőséget ad arra, hogy a **sportturizmus** a jövőben egyre nagyobb szerepet kapjon a város turisztikai életében. A sportturizmus fejlődése magával vonja az aktív és passzív sportturisták számának növekedését egyaránt, ezáltal jelentős gazdaságélénkítő szerepet tölthet be.

Békéscsaba városa ezen területek további fejlesztésére kész tervekkel rendelkezik, amelyek megvalósítása hamarosan elindulhat (TOP Plusz forrásokból Árpád Fürdő fejlesztése), ill. további források rendelkezésre állása esetén valósulhat meg (fedett uszoda, új sportcsarnok).

Békéscsabán az **üzleti turizmus** infrastruktúrája megfelelő, ez a turisztikai termék azonban a városban ez idáig nem került kellő mértékben fejlesztésre. A rendelkezésre álló rendezvényhelyszín kínálat magas színvonalú (Csabagyöngye Kulturális Központ, CsabaPark, Ibsen-ház) és javult a szálláshely ellátottság is az utóbbi években. Emellett a térség elérhetősége is nagy lépésekben javul. A konferenciaturizmus fejlesztése érdekében az infrastruktúra mellett kiemelten fontos az ezzel kapcsolatos marketing-szervező tevékenység erősítése.

Békéscsaba térségében az **aktív turisztikai** lehetőségek köre igen széles, a turizmust a mozgással kombináló látogatókat igen jó lehetőségekkel fogadja a város. Ezen területeken az elmúlt időszakban jelentős fejlesztések is megvalósultak, amelyek eredményei már jól látszanak: CsabaPark, Wenckheim turista- és kerékpárút. Ezen megvalósult fejlesztések mellett továbbiak előkészítését is végzi városunk: TOP Plusz forrásból a Körösökhöz és az Élővíz csatornához kötődő vízi-kerékpáros fejlesztések, valamint a bányatavakhoz kapcsolódó tervek. Az aktív turisztika releváns ágai városunkban: vízi turizmus, kerékpáros turizmus, lovas turizmus, vadászturizmus, horgászturizmus, sportrepülés, ez utóbbihoz kapcsolódva 2025-ben újabb jelentős nemzetközi verseny valósul meg városunkban.

A külterületen lévő jelentős zöldterületek közül kiemelendő **Póstelek**, ahol a történeti kert minősítésű kastélypark mellett 10 ha területű, az önkormányzat tulajdonában, jelenleg egy civil szervezet használatában lévő honos fa- és egyéb növényfajok génbankja jött létre. Ezek helyi jelentőségű természetvédelmi területek. a Pósteleki kastélypark kezelése fejlesztendő terület (csónakázó tó, hulladékszállítás, parkgondozás).

Átgondolásra javasoljuk a védett területek és emlékek állagának fenntartásához megfelelő humán és anyagi erőforrást biztosító rendszer kialakítását, ugyanis ez jelenleg nem megoldott. Több területen is invazív fajok jelentek meg, valamint a területek gondozása nagyobb odafigyelést igényelne.

VÁROSI RÉSZ-/TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK HATÉKONY MŰKÖDÉSE

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése a 336/2011. (VI.24.) közgy. határozatával 2012. január 1-től létrehozta a Törzsház típusú szervezetet, amellyel megvalósította a korábban önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok egységes irányítását. A Törzsház konszern megalakításával egy időben a korábban egyes gazdasági célú önkormányzati tulajdonú ingatlanokat üzemeltető Békéscsabai Vállalkozói Centrum Kft. beolvadt a hasonló profillal rendelkező Békéscsaba Vagyonkezelő Zrt.-be.

A Békéscsabai Médiacentrum Kft. esetében korábban döntés született a törzsházból való kiválásról, de az akkori feltételek megváltozása következtében Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése döntést hozott arról, hogy 2025. január 1-től a cég ismét a törzsház keretében működjön.

Az önkormányzati tulajdonú cégek – legyen az közvetlen vagy közvetett tulajdonlás – egységes elvek alapján működnek. A társaságok gazdasági és szolgáltatási szimbiózisban élnek megspórolva a párhuzamos tevékenységek költségeit. A szolgáltatások nagy részét a Vagyonkezelő Zrt. végzi, de visszafele is szolgáltatnak a tagvállalatok, marketing, média, közbeszerzési, pályázat kezelési feladatokat végeznek egymás részére. A Törzsház vállalatcsoportnak – mivel a város üzletileg hasznosítható vagyonának döntő részével gazdálkodik – a jövőben még hangsúlyosabban kell törekednie e vagyon értékének megőrzésére, az üzemeltetés és a vagyongazdálkodás hatékonyságának fokozására.

A Törzsház konszern a jövőben is segítheti a gazdasági program egyes projektjeinek a megvalósítását és hosszú távú működtetését.

IV.2. Városi közérzet javítása

NEVELÉSI-OKTATÁSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

Együttműködések intézményfenntartókkal

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata folyamatos kapcsolatban áll az egyéb intézményfenntartókkal. A Békéscsabai Tankerületi Központ, a Békéscsabai Szakképzési Centrum, a Gál Ferenc Egyetem részvételével rendszeresen működik az Oktatási Kerekasztal fóruma, ahol az aktualitások egyeztetésre kerülnek.

Bölcsődei ellátórendszer fejlesztése

Az elmúlt 10 év családpolitikai intézkedései (pl. GYED-Extra, CSOK, Családi adókedvezmény stb.) eredményeként azt láttuk, hogy egyre nagyobb igény van a városban a bölcsődei férőhelyekre. 2005-ben még 227 férőhely volt Békéscsabán.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata érzékelve a lakossági igényeket az elmúlt 20 évben valamennyi pályázati lehetőséget megragadott a bölcsődei férőhelyfejlesztés érdekében és a pályázati forrás mellett saját költségvetéséből is jelentős összegeket fordított a bölcsődei ellátásra. Ennek eredményeként jelenleg 350 bölcsődei férőhely van a városban.

Békéscsabán jelenleg négy bölcsőde működik. A belvárosban 2 bölcsőde is található a 3. számú Bölcsőde a Wlassics sétány 4. szám alatt, amely 156 férőhellyel rendelkezik és a 6. számú Bölcsőde a Szigligeti u. 1. szám alatt, ahol 50 gyermek ellátását tudják biztosítani.

A 3. számú Bölcsőde épületében, (Békéscsaba, Wlassics sétány 4. szám) az Európai Unió támogatásával 2006. április 18. napján egy 10 férőhelyes JÁTSZÓHÁZ kezdte meg működését, felhasználva a működtetésben a bölcsődei gondozási-nevelési elveket.

A legutóbbi fejlesztésként a Lencsési városrészen Európai Unió pályázaton nyert forrásból egy korszerű épületrész került kialakításra, amellyel 12 férőhelyfejlesztés valósult meg, így itt már összesen 90 férőhelyen tudják biztosítani a bölcsődés gyermekek nevelését-gondozását.

A Jaminai városrészen egy 54 férőhellyel működő bölcsőde szolgálja ki a lakossági igényeket, amely férőhelyfejlesztése (12 férőhely) is a közelmúltban fejeződött be. Minden bölcsődébe fogadják a Békéscsabán dolgozó szülőket is, így sok gyermek jár a szülő munkahelyéhez legközelebb eső bölcsődébe.

A folyamatos fejlesztések ellenére is a település döntéshozói és a szakemberek azzal szembesülnek, hogy a bölcsődék még nem rendelkeznek elegendő férőhely kapacitással. Valamennyi telephelyen a férőhelyek betöltése folyamatosan 100 %-os, bár a felvételre várakozók száma változó, mindig várólistával működnek az intézmények.

A bölcsődei ellátás tekintetében területi különbségek is vannak, amelyek szükségessé teszik a Jamina városrészen történő új bölcsődei férőhelyek létrehozását. Ezért Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz keretén belül, az RRF-1.1.2-2021 kódszámú, Bölcsődei nevelés fejlesztése tárgyú felhívásra pályázatot nyújtott be, amely összesen 1.258.723.475 Ft vissza nem térítendő támogatást nyert. A támogatási szerződés 2023. október 26-án aláírásra került.

A helyi szükségletekre alapozva **egy új, 6 csoportszobás, 84 férőhelyes**, hosszútávon fenntartható, a környezetet energiahatékonyasága következtében nem terhelő, tájba illeszkedő területhasználátú **bölcsőde kerül kialakításra Békéscsaba Erzsébethely városrészében**, biztosítva ezzel a bölcsődés korú gyermekek számára a modern és fenntartható környezetet. A projekt megvalósításának határideje 2025. év vége.

Óvodai ellátórendszer fejlesztése

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 6. pontjában a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok között került meghatározásra az óvodai ellátás.

A feladatellátás kötelezettségét a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nktv.) is rögzíti:

- az állam gondoskodik – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel együtt nevelhető, sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével – a köznevelési alapeladatok ellátásáról.
- a köznevelési feladatokat az állam intézmény alapításával és fenntartásával, továbbá az egyházi köznevelési intézmény, a nemzetiségi önkormányzat fenntartásában álló vagy a magán köznevelési intézmény útján látja el, a fenntartóval az állam köznevelési szerződést köthet. Az óvodai nevelésről, a nemzetiséghez tartozók óvodai neveléséről, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai neveléséről a települési önkormányzat vagy társulása intézmény alapítása és fenntartása vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program forrásaiból, valamint hazai fejlesztési források felhasználásával, az elmúlt években számos óvodában történtek meg a férőhelyek bővítését, a komfortfokozat növelését, az energiateljesítmény csökkentését ill. a megújuló energiák felhasználásának növelését szolgáló fejlesztések. Hasonlóak előkészítése a TOP Plusz program forrásainak a terhére jelenleg is zajlik, 2025. március végére megtörténik ezen pályázatok benyújtása is.

Az óvodai ágazat infrastrukturális hátterének folyamatos fejlesztése elengedhetetlen, fontos a hatályos jogszabályoknak való megfelelés, a gazdaságos működéshez az energetikai hatékonyság növelése és a gyermekek neveléséhez minél korszerűbb és biztonságosabb intézmények biztosítása, valamint az óvodai neveléshez, gyermekek fejlesztéséhez szükséges eszközbeszerzések.

Fejleszteni szükséges Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat fenntartásában működő óvodai infrastruktúrát:

- Békéscsabai Tündérvilla Óvoda Békéscsaba, Szegfű utca 87-89. szám alatti székhely, Szegfű utca 11. szám és Fő utca 8. szám alatti telephely óvodák.
- Hajnal-Lenkey-Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ Békéscsaba, Lenkey utca 12. szám alatti székhely, Hajnal utca 12. szám alatti és Jázmin utca 3. szám alatti telephely óvodák.
- Mackó-Kuckó Óvoda Békéscsaba, Orosházi út 56. szám alatti székhely és Orosházi út 2. szám alatti telephely óvodák.
- Penza Lakótelepi és Dr. Becsey Oszkár Utcai Óvoda Békéscsaba, Penza ltp. 19. szám alatti székhely és Dr. Becsey Oszkár utca 25. szám alatti telephely óvodák.
- Százszorszép Művészeti Bázisóvoda Békéscsaba, Wlassics stny. 4/1. szám alatti óvoda.
- Lencsési Óvoda Békéscsaba, Pásztor utca 91. szám alatti székhely, Lencsési út 15. szám alatti és Pásztor utca 70. szám alatti telephely óvodák.
- Kölcsey Utcai és Ligeti Sori Óvoda Békéscsaba, Kölcsey utca 15. szám alatti székhely és Ligeti sor 16. szám alatti telephely óvodák.

- Szigligeti Utcai és Kazinczy-lakótelepi Óvoda Békéscsaba, Szigligeti utca 3. szám alatti székhely és Tábor utca 4. szám alatti telephely óvodák.

A fejlesztés célja, hogy minden óvodaköteles korú gyermek azonos feltételekkel vegyen részt a kötelező óvodai nevelésben. A tervezett óvodai beruházás a gyermekek ellátáshoz való hozzáférést javítja Békéscsaba Megyei Jogú Város közigazgatási területén az önkormányzati fenntartásban működő óvodákban. A projekt hozzájárul ahhoz, hogy az óvodák infrastruktúrája megújuljon, az ellátás minősége a kor követelményeinek megfeleljen, a gyermekek fejlesztését magas minőségben támogassa és megfelelő körülményeket biztosítson a mindennapi feladatellátáshoz. Az óvodai feladatellátás feltételeinek javításával a gyermekek egészséges és biztonságos környezetben vehetnek részt a kötelező óvodai nevelésben.

Az óvodai feladatellátási helyek infrastrukturális fejlesztése az intézmény szolgáltatásainak és infrastrukturális feltételeinek korszerűsítését teszi lehetővé. Többek között:

- Köznevelési intézmények (óvodák) felújítása, korszerűsítése, átalakítása és bővítése, műszaki színvonalának emelése
  - Mindennapos testneveléshez szükséges fejlesztések
  - Játszóudvarok fejlesztése
  - Energiahatékonysági fejlesztések
  - Óvodai melegítő/tálaló konyhák fejlesztése
  - Részleges akadálymentesítés
  - Eszközbeszerzések
  - Informatikai fejlesztések

A TOP Plusz forrásainak terhére a 18 óvodai telephely közül 10 telephely esetében tervezünk fejlesztéseket (épületek ill. óvodaudvarok) végrehajtani az elkövetkező években.

Általános iskolai és gimnáziumi oktatás fejlesztése (Tankerületi Központ és egyéb fenntartók)

2017. január 1-jétől új szervezeti keretek között működik az állami intézményfenntartás.

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központból a területi szervei - 198 járási tankerület - kiváltak, és a Klebelsberg Központról szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendeletben meghatározott Tankerületi Központba olvadtak be. 2017. január 1-jétől a KLIK jogutódja az újonnan megalakult Tankerületi Központ. A fenntartói feladatok után a működtetési feladatokat is átvette a Békéscsabai Tankerületi Központ.

Békéscsaba Megyei Jogú Város közigazgatási területén az általános iskolás korú tanulók iskoláztatásában 8 állami, 2 egyházi és 1 országos nemzetiségi önkormányzat által fenntartott intézmény vesz részt.

A tankerületi központ által fenntartott köznevelési intézmények feladatainak ellátását szolgáló, települési önkormányzati tulajdonú ingatlan és ingó vagyona vonatkozóan a tankerületi központot ingyenes vagyonkezelői jog illeti meg mindaddig, amíg a köznevelési közfeladat a tankerületi központ részéről történő ellátása az adott ingatlanban meg nem szűnik.

Az elmúlt időszakban törvényi előírás alapján (2020.évi LXVIII. törvénnyel módosított nemzetiségek jogairól szóló 2011.évi CLXXIX.tv.) a Dedinszky Gy. u. 1. szám alatti ingatlan (hrs: 755), mint köznevelési intézménynek a szlovák iskola által használt része, azaz 9229/11890 tulajdoni hányada, nevelési-oktatási feladatok ellátását szolgáló ingatlan

vagyonként a fenntartó nemzetiségi önkormányzat - a Szlovák Önkormányzat - ingyenes tulajdonába került a fenntartói jog átadásával együtt.

Az Önkormányzat a Békéscsabai Baptista Szent László Utcai Általános Iskola ingatlanát (hrsz: 4403) az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységéről szóló 1997.évi CXXIV. tv. 11/A.§-a és 13.§ 3. bekezdése alapján köznevelési, nevelési-oktatási közfeladatok ellátása érdekében ingyenesen a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy, mint fenntartó tulajdonába adta, mely vagyon elem tulajdonjoga ingyenesen visszaszáll az Önkormányzatra, amennyiben a fenntartó jogutód nélkül megszűnik, továbbá a köznevelési intézmény megszűnik, valamint az ingatlanon a nevelési-oktatási feladat ellátása megszűnik, illetve ha a fenntartói jog központi költségvetési szerv, települési önkormányzat, vagy nem bevett egyházi fenntartó részére átadásra kerül.

Az intézmények jelentős részében tervezésre került és részben meg is valósult az energetikai, környezetvédelmi korszerűsítés, amellyel – a környezetvédelmi szempontokon túl – hosszú távon a működtetés költségei is jelentősen csökkenthetőek. Az infrastrukturális fejlesztések kiterjednek a teljes körű akadálymentesítés elősegítésére is, amely területen jelentősebb elmaradások is vannak. Az esélyegyenlőség egy fontos aspektusa, hogy a sajátos nevelési igényű, speciális szükségleteket igénylő tanulók ne legyenek egyik intézmény és képzési forma esetében sem kizárva az infrastrukturális és eszközellátottság hiányosságai miatt.

Az iskolákban az ellátáshoz szükséges taneszközök rendelkezésre állnak, azonban azok folyamatos utánpótlása feltétlenül szükséges. Minden intézmény több szaktanteremmel rendelkezik, ezek felszereltsége és tantárgyak szerinti összetétele is változó.

Szinte minden intézménynél fejlesztésre szorulnak a tankerületben a tornatermek, illetve jelentős pedagógiai találékonyságot igényel a mindennapos testneveléshez szükséges helyiségek, lehetőségek hiánya, illetve alacsony száma.

Az elkövetkező időszak egyik fejlesztési forráslehetősége a TOP Plusz program, amelynek a forrásai terhére 1.300 millió Ft fordítható a Tankerületi Központ fenntartásában működő intézmények fejlesztésére. Békéscsaba város és a Tankerületi Központ együttműködésében ezen projektek előkészítése megkezdődött.

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS ELLÁTÓRENDSZER FEJLESZTÉSE

Házi- és gyermekorvosi rendszer

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 4. pontja a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok körébe sorolja a törvényben meghatározott kivételekkel az **egészségügyi alapellátást**, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatásokat.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. § (1) bekezdés alapján a **települési önkormányzat** az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról és az iskola-egészségügyi ellátásról.

Békéscsaba közigazgatási területén 25 háziorvosi, 11 házi gyermekorvosi, 15 fogorvosi, 15 területi védőnői, 13 iskolavédőnői és 13 iskolaorvosi és 9 iskolafogorvosi (iskola-egészségügyi) körzet működik. Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata - a legtöbb körzet esetében - a háziorvosi, házi gyermekorvosi, a fogorvosi egészségügyi alapellátási kötelezettségét egészségügyi szolgáltatóval kötött feladat-ellátási szerződés keretében biztosítja.

Pályázati forrásból történő fejlesztések:

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelt feladatának tekinti a lakosság egészségügyi alapellátásának biztosítását és mindent megtesz annak érdekében, hogy segítse az ellátás feltételrendszerének biztosítását. Az elmúlt időszakban ezen területen számos fejlesztés megvalósítása történt meg:

- Jamina városrészben a Kolozsvári út 33. sz. alatti ingatlan teljeskörű felújítása;
- Védőnői Centrum kialakítása a Dedinszky Gyula utcában;
- Bartók Béla u. 37/B. sz. alatti rendelő kialakítása;
- Gerla városrészben orvosi rendelő (1 háziorvosi és 1 gyermekorvosi) korszerűsítése;
- Kazinczy utcai orvosi rendelők felújítása;
- Pszichológiai Tanácsadó és Mentálhigiénés Központ fejlesztése (Bartók B. u. 12.).

Az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a békéscsabai lakosság egészségvédelmét. A lakosság egészségügyi ellátásáért érzett felelőssége által vezérelve a közvetlen egészségfejlesztést érintő intézkedések mellett számos olyan döntést hozott az önkormányzat, amely az ellátórendszer támogatását, fejlesztését célozza, így:

- A Békéscsabán 2 db „vérvételi hely” kialakítása és működtetése.
- 2001. évben a 2 éven aluli majd 2016. évtől a serdülőkorú gyermekek agyhártyagyulladás elleni védőoltásának támogatásáról született döntés (a 2 éven aluli gyermekek védőoltása 2017. január 1. napjától ingyenessé vált, így az helyi szinten megszüntetésre került).
- A békéscsabai fiatal (13-17 éves) lányok, méhnyakrák elleni védőoltás támogatása. (az országban az elsők között 2008. évben).
- A háziorvosok tekintetében az egy orvos – egy rendelő program keretében megszüntettük a váltórendeléseket.
- Döntés született a közfinanszírozott fogszabályozási szakellátás biztosításáról.
- A Közgyűlés az Életmentő Program keretében automata defibrillátor készülék elhelyezéséről és az újraélesztés laikusok számára történő oktatásának támogatásáról döntött. (Az eddig vásárolt 9 db készülék elhelyezése: Vasútállomás, Szabadság tér 11-17. [a Polgármesteri Hivatal és a Kormányhivatal, Járási Hivatal irodáinak épülete], Szent István tér 9., Csabagyöngye Kulturális Központ, Városi Piac, Gerla, Mezőmegyer, Lencsési 13. szám alatti rendelők és a Jaminai Rendelőintézet homlokzatán lettek elhelyezve).
- Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata nagyon fontosnak tartja, hogy minden eszközzel segítse a gyermekek életének, egészségének a védelmét. Egy sajnálatos tragédia rávilágított arra, hogy egy egyszerű étel is nagy bajt okozhat. Ennek okán Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata EpiPen injekciót biztosított valamennyi önkormányzati fenntartású bölcsődébe, óvodába, a Családok és Gyermekek Átmeneti Otthonába a Napsugár Bábszínházba, a Békéscsabai Jókai Színházba, a Munkácsy Múzeumba, a Csabagyöngye Kulturális Központba és valamennyi tagintézményébe, valamint a Békés Megyei Könyvtárba. Az injekciók lejárata miatt cseréjéről is gondoskodik az önkormányzat.

A TOP Plusz program forrásainak a terhére **előkészítés alatt van a Lencsési városrész egészségügyi ellátásának a fejlesztése**, a jelenlegi orvosi rendelő teljes épületének a megvásárlásával, valamint rekonstrukciójával. Kisebb részben saját forrás, nagyobb részben EU-s támogatás felhasználásával közel 700 millió Ft forrást kíván az önkormányzat költeni erre a fejlesztésre.

Szociális és gyermekjóléti ellátórendszer

Az önkormányzati fejlesztések mellett több civil szolgáltató is jelentős fejlesztést hajtott végre, amelyek a békéscsabai lakosság szociális biztonságát, a szociális ellátórendszer hatékonyságát növelik:

Az Új Jövő Alapítvány 989.650.600, - Ft vissza nem térítendő támogatást nyert a „Támogatott lakhatás fejlesztése Békéscsabán” című, EFOP-2.2.25-22-2022-00018 azonosítószámú projekt megvalósítására. A projekt keretében megvásárlásra, majd bővítésre/felújításra kerültek ingatlanok, amelyekben 42 fő részére támogatott lakhatási férőhelyek kerültek kialakításra.

Mécses Szolgáló Közösség Egyesülete (a továbbiakban: Egyesület) vissza nem térítendő európai uniós támogatást nyert 1.186.777.621, - Ft értékben az EFOP-2.2.25-22-2022-00034 azonosítószámú projektmegvalósítására. Az Egyesület által megvalósuló beruházások révén Békéscsabán három támogatott lakhatást nyújtó házat, amelyekben fogyatékossgal élők és pszichiátriai betegek találnak otthonra.

A fenti projekt keretében a Mécses Szeretet Szolgálat Kőszikla Alapszolgáltatási Központ 30 férőhellyel létesített fogyatékos személyek részére nappali ellátást nyújtó szolgáltatást, támogató szolgálatot, házi segítségnyújtást és pszichiátriai betegek közösségi ellátását, valamint az Új Jövő Szociális Szolgáltató Centrum 50 férőhellyel működtet fogyatékos személyek részére nappali ellátást nyújtó szolgáltatást, támogató szolgálatot, házi segítségnyújtást.

A Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában működő Békéscsabai Életfa Idősek Otthonában, valamint a Békéscsabai Családsegítő és Gyermekjóléti Központban, továbbá a Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás fenntartásában működő Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központban az elmúlt öt évben szintén számos fejlesztés valósult meg, elsősorban informatikai és energetikai és általános állagmegóvás területein.

Az elkövetkező időszakban a szakterületen szükséges további intézkedések, beavatkozások:

- **a tanyagondnoki szolgáltatás további fejlesztése, további külterületi körzetek kialakítása, ellátása, a Békéscsaba Megyei Jogú Város tanya- és külterületfejlesztési programjával (2024-2029) összhangban.** anyagondnoki szolgáltatást Békéscsaba Megyei Jogú Városban két intézmény, a Békéscsabai Evangélikus Szeretetszolgálat, illetve a Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ végez.
- **A fogyatékossgal élők, a pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátása:** A fogyatékossgal élő személyek nappali ellátására irányuló, egyre fokozódó igény érzékelhető Békéscsabán. Az autista és halmozottan fogyatékos személyek speciális ellátása, autizmus specifikus ismeretekkel rendelkező - más célcsoportok számára szolgáltatást nyújtó intézményekhez képest nagyobb létszámú - szakemberekkel lehetséges. Kevés telephelyen és alacsony létszámmal működik szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek nappali ellátása, ezért ezeknél az ellátástípusoknál is indokolt lehet a férőhelyfejlesztés.
- **Jamina városrészben új nappali ellátást nyújtó intézmény létrehozása, a jelenlegi intézmény helyén szociális bérlakások kialakítása:** 2018 évben Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése az önkormányzati lakásállomány bővítése érdekében az önkormányzat tulajdonában álló 5600 Békéscsaba, Orosházi út 94-96. szám alatti ingatlan emeleti (tetőtéri) részében 4 db szociális alapon bérbe adható lakrész kialakításáról döntött. Az ingatlan földszintjén működik a Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ Orosházi Úti Idősek Klubja, amely szociális alapszolgáltatást nyújt. A klub

megfelelő elhelyezése esetén ingatlan földszintjén megüresedett helyen szociális alapon bérbe adható lakrészeket lehetne kialakítani.

- **Időotthoni férőhelyfejlesztés:** Pályázati lehetőség esetén férőhelyfejlesztést a Békéscsabai Evangélikus Szeretetszolgálat, a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség „Oltalom” Idősek Otthona, a Fília Alapítvány Idősek Otthona és Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata is tervez. A tartós bentlakásos elhelyezést nyújtó intézmények férőhelyfejlesztése Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata fontos célkitűzése a szociális ellátórendszer fejlesztése területén.
- **Hajléktalanok ellátása tekintetében további intézményfejlesztés (éjjeli menedékhely szolgáltatás létrehozása, hajléktalanok otthona létrehozása):** Éjjeli menedékhely az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás. A hajléktalanok otthonába kortól és egészségi állapottól függetlenül lehetőség nyílna az arra rászorulóknak elhelyezése, valamint a számukra indokolt ápolási-gondozási szükségletek kielégítése is megvalósulna.
- **Az autizmussal érintett ellátottak bentlakásos ellátási lehetőségeinek bővítése:** A felnőtt korú, autizmussal élő személyek jelentős hányadának önálló életvitele csak nagymértékű, állandó, szakszerű támogatás biztosításával képzelhető el. A fogyatékosok nappali intézményének szolgáltatásait igénybe vevő autista fiatalok közül többen a 30 év feletti korosztályba tartoznak. Az ő életútjukon a családi, szülői gondoskodó környezetet a bentlakásos szolgáltatást is nyújtó támogatott lakhatás válthatja fel. Fentiek okán évek óta fokozott igény mutatkozik az autizmus specifikus, korszerű, biztonságos bentlakásos (támogatott lakhatás) ellátási forma iránt.
- **Pszichiátriai betegek otthona létesítése:** A felnőtt lakosság részére jelenleg időotthoni és szenvedélybetegek otthoni elhelyezésére van lehetőség Békéscsaba Megyei Jogú Városban. Az ellátórendszerben komoly problémát okoz, hogy az időotthonban lakók gyakran pszichiátriai kórképpel is rendelkeznek. Az ő szakszerű ellátásuk érdekében indokolt, hogy pszichiátriai betegek otthona is létesüljön Békéscsabán, ez egy profiltisztítást eredményezhet az idősek otthonaiban, és a pszichiátriai betegek is koruk, egészségi és mentális állapotuknak megfelelő ellátást kaphatnának ezekben az intézményekben.
- **A családok átmeneti otthona és a gyermekek átmeneti otthona férőhelyfejlesztése:** Mindkét ellátás egész évben maximális kapacitással működik, azonban több rászorult, krízishelyzetbe került család elhelyezése nem megoldható férőhelyhiány miatt. Mivel az ingatlan adottságai miatt a férőhely bővítése a jelenlegi telephelyen nem megoldható, szükséges lenne egy olyan ingatlanban működtetni a szolgáltatást, amely kapacitásában a jelentkező szükségleteket kezelni tudja.

KULTURÁLIS INTÉZMÉNYRENDSZER

Békéscsaba Megyei Jogú Város nagyon kiterjedt és jól működő kulturális intézményhálózattal rendelkezik: Békéscsabai Jókai Színház, Békéscsabai Napsugár Bábszínház, Munkácsy Mihály Múzeum, Békés Megyei Könyvtár, Csabagyöngye Kulturális Központ.

A kulturális intézményhálózatot érintően az elmúlt években igen jelentős fejlesztések valósultak meg, elsősorban a Modern Városok Program és a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program forrásainak terhére. Ilyenek egyebek mellett: Energetikai fejlesztések (gépészet, napelemes rendszerek, hőszigetelés) több épület esetében, Napsugár Bábszínház számára külön épületegyüttes kialakítása, Munkácsy Mihály Múzeum TOP-os és MVP-s fejlesztése, Balassy Bálint Magyar Művészetek Háza fejlesztése, Arany János Művelődési Ház felújítása, Munkácsy Emlékház és kapcsolódó park felújítása.

Az intézményhálózatot érintően természetesen további fejlesztések megvalósítása is folyamatosan szükséges. Ezek közül kiemelkedik egyebek mellett a Békéscsabai Jókai Színház egyre sürgetőbb, teljes körű felújítása, valamint a Békési Úti Meseház épületegyütteseinek komplex felújítása. Mindkét feladat esetében jelzéssel éltünk az illetékes szakminisztérium felé, kértük az ágazati beruházási koncepcióban és az állami építési beruházási keretprogramban történő szerepeltetésüket, az állami építési beruházások rendjéről szóló törvényben foglaltak szerint, és előzetes megvalósíthatósági tanulmányt készítettünk ezen fejlesztésekhez.

2025-2026-ban valósul meg a Munkácsy Mihály Múzeum homlokzatának felújítása. A Csabagyöngye Kulturális Központ megnyitása óta több, mint 10 év telt el. A mindennapos használatnak köszönhetően mind az épület, mind a technikai eszközök amortizálódtak. Szükségessé vált az épület teljeskörű karbantartása. Az eszközök, a technika fejlődésének köszönhetően elavulnak, egyre kevésbé tudják kiszolgálni a felmerülő igényeket, ezek cseréjére egyre inkább szükségessé válik.

SPORTLÉTESÍTMÉNYEK, LAKOSSÁGI REKREÁCIÓS LÉTESÍTMÉNYEK FEJLESZTÉSE

Az önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények üzemeltetési feladatait a Békéscsaba Vagyonkezelő Zrt. látja el. Ezen sportlétesítményeket érintően az elmúlt időszakban számos fejlesztést megvalósított városunk, MVP, egyéb hazai sportágfejlesztési, valamint saját forrásokból: Kórház utcai tenispályák felújítása, Sportok Háza projekt, Sportszálláshelyek fejlesztése, Kórház utcai sportlétesítmény fejlesztés I. üteme, Sportlétesítmény fejlesztési program számos létesítmény érintően, 2023-2024. évi önkormányzati költségvetés terhére. A sportinfra beruházások keretében megújult a Csányi utcai labdarugó pálya környezete, valamint a Bessenyei utcai sporttelep környezete. A beruházás során új térburkolatok, kerítések, csapadékvíz elvezető rendszerek, parkosítás készült el. A Vandhádi úti sporttelepen a súlyemelő klub és az atlétikai klub öltözőépülete került felújításra, amely során az épületek homlokzata megújult, belül új elektromos rendszer és gépészet került kialakításra, a mosdó és öltöző helyiségek teljes körű korszerűsítésen estek át. Mind a négy helyszínen az épületek új bútorzatot is kaptak. Az Önkormányzat beruházásában megvalósult a korábbi József Attila Általános Iskola tornatermének felújítása, a sportpadló és labdafogó hálók cseréje, felületképzések felújítása. Emellett az egyes sportegyesületek is hajtottak végre fejlesztéseket TAO források felhasználásával, amelyekhez több esetben az önkormányzat önerővel járult hozzá. Kiemelkedő ebben a tekintetben a 4-es Honvéd utcai létesítmény, ahol a létesítményt használó sportszervezetek az elmúlt években több száz millió Ft értékű fejlesztést végeztek el és terveznek is további fejlesztéseket.

Komoly felújítások történtek a Kazinczy utcai judoközpont épületében is, remélhetőleg – a fűtő-hűtő berendezések beépítésének megvalósulásával – rövidesen megkezdhetik a létesítményben a működést a cselgáncsosok.

Önkormányzatunk a lakossági rekreáció céljait szolgáló fejlesztések megvalósítására is törekedett. Ezek között említendőek a Csabapark és Széchenyi Liget területén kialakított futófolyosók, vagy a közterületi fitnessparkok, az Árpád fürdő területén kialakított fitnesspark, de ide sorolhatóak az egyes óvodákban, oktatási intézményekben kialakított műfüves sportpályák, vagy a Virág utcai sporttelepen két ütemben megvalósított extrém kerékpáros pálya. A pálya magába foglal tíz extrém pályaelemet, továbbá egy nagyobb, három egységből álló komplex elemet. A pályaelemek két nagy burkolt felületen kerültek telepítésre, mindez kiegészült egy fedett és burkolt pihenő területtel.

Az elkövetkező években fontos feladat az előkészített projektek megvalósításának elősegítése, ilyenek az Andrassy Gyula Gimnázium tornatermének a fejlesztése, a fedett uszodakomplexum ill. az új sportcsarnok megvalósítása, továbbá a labdarúgó stadion fejlesztése, atlétikai centrum bővítése, további előrelépés szükséges a Honvédelmi sportközpont kialakításában.

Az Andrassy Gyula Gimnázium tornatermének megvalósításával az iskola hírnevéhez és eredményeihez méltó tornaterem kerülhet kialakításra. Az uszoda és sportcsarnok felépítésével egy megújuló energiákra épülő sportkampusz valósulhat meg a városrész közlekedési hálózatának fejlesztése mellett, kiszolgálva a városi sportegyesületeket és a lakosságot. A labdarúgó stadion fejlesztése részben megvalósult már, azonban további fejlesztése, az elkészült tervek megvalósítása a helyi labdarúgás tekintetében, valamint az érintett városrész fejlesztésében jelentős előrelépés lehet.

A Vandhádi úti sporttelepen az atlétikai klub öltözőépület felújítása megtörtént, azonban a bővítésére vonatkozóan további tervek állnak rendelkezésre, amelyek megvalósításra várnak. A bővítés során elkészülhet egy új öltöző és irodaépület, továbbá egy fedett futófolyosó.

A Honvédelmi Sportközpontok a közösségi élmények, a sportolás és honvédelmi ismeretek elsajátításának legfőbb helyszínei. Ezek a multifunkcionális szabadidős sportlétesítmények lőterekkel is rendelkező épületek, amelyben közösségi programok, sportlövész, küzdősport, általános képességlejlesztő foglalkozások, valamint előadások tarthatóak. A sportközpont telepítése az érintett városrész fejlesztésében, valamint a város közösségi életében jelentős előrelépést jelenthet.

Fontos rögzíteni azt is, hogy a folyamatos infrastruktúra-fejlesztések és felújítások ellenére sincsenek olyan sportlétesítmények a városban, amelyekben rangosabb nemzetközi sporteseményeket, -rendezvényeket, mérkőzéseket lehetne lebonyolítani.

ÖNKORMÁNYZATI VAGYONGAZDÁLKODÁS LEGFONTOSABB CÉLJAI

Magyarország Alaptörvénye rögzíti, hogy az állam és a helyi önkormányzat tulajdona nemzeti vagyon. Az Országgyűlés a nemzeti vagyonnak a közérdek és a közösségi szükséglete céljára történő hasznosítása, a természeti erőforrások megóvása, a nemzeti értékek megőrzése és védelme, és a jövő nemzedékek szükségleteinek biztosítása szándékával, a nemzeti vagyonnal való átlátható és felelős gazdálkodás követelményeinek hosszú távú meghatározása érdekében az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése alapján megalkotta a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényt.

E törvény szabályozza az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit, az állam és a helyi önkormányzatok kizárólagos tulajdonának körét, a nemzeti vagyon feletti rendelkezési jog alapvető korlátait és feltételeit. Ezen törvényben meghatározott elvek mentén az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás részletes szabályait a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény állapítja meg.

A fentieket is figyelembe véve az Önkormányzat vagyonának szerkezetét az 1. számú táblázat tartalmazza.

A vagyon szerkezetét befolyásoló főbb tényezők

- Az elmúlt időszakban jogszabályi változások alapján megemelkedett a törzsvagyonon belüli forgalomképtelen vagyoni kör aránya. Ilyen változás volt például a Békéscsabai Jókai Színház műemléki védettségű épületének tulajdonba és nyilvántartásba vétele.

- A korlátozottan forgalomképes vagyongör (amely jellemzően az intézményi körbe tartozó vagyont jelenti) aránya az elmúlt időszakban szintén megnőtt, amely oka elsősorban az, hogy az intézményi területen valósultak meg jelentős fejlesztések. Jogszabályi változások nyomán 2015-ben a Munkácsy Mihály Múzeum és a Békés Megyei Könyvtár épületei is önkormányzati tulajdonba kerültek.
- Az üzleti vagyongör aránya nagyon alacsony az egész állományon belül, a vagyoneértékesítések természetesen elsősorban ezt a vagyongört érinthetik. Az elmúlt időszakban forgalomképes vagyongör bővítése céljára történő ingatlanvásárlás elenyésző mértékben történt. A 2021-22-ig azonban a város több olyan fejlesztést hajtott végre, amelyek révén az üzleti vagyongör mennyiségi és minőségi gyarapodása valósult meg. Ezek a fejlesztések döntően a TOP illetve a Modern Városok Programon belül valósulnak meg európai uniós és hazai forrásból. Ilyen fejlesztések várhatóak a jelen időszak forrásaiból is.

Az önkormányzati vagyon gyarapítása

Az önkormányzati vagyon gyarapítását elsősorban pályázati lehetőségek segítik. Az önkormányzat, mint pályázó mellett szerepet játszanak azok a civil szervezetek, egyesületek, sportszervezetek, akik az önkormányzati tulajdonú ingatlanok használóiként beruházási célú pályázatokon sikeresen vesznek részt. Az elnyert források révén ezek az ingatlanok megújulnak, kibővülnek.

Összhangban a fejlesztési koncepcióinkkal forgalomképes vagyongör bővítését szolgáló ingatlanvásárlásokat folyamatosan napirenden kell tartani, amellyel a később gazdasági fejlesztések alapját tudjuk megteremteni. Az ingatlanvásárlások egyrészt ipari célú ingatlanok kell, hogy legyenek, segítve a beruházók betelepülését, másrészt hasznosítható ingatlanok, (elsősorban bérlet) melyek kiszámítható módon folyamatosan biztos bevételt jelenthetnek az önkormányzat számára.

Az ipari területek bővítésére nagyon jó példa az, hogy a Dél-Alföldi Operatív Program keretén belül közzétett „Ipari területek, ipari parkok és vállalkozói inkubátorházak infrastrukturális fejlesztésre” kiírt felhívásra Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata 2009-ben pályázatot nyújtott be „Északi Ipartelepen infrastruktúra és üzemcsarnok építése” címmel. Az önkormányzati tulajdonban lévő ipari területen gazdaságfejlesztési célból infrastruktúra kialakítása, úthálózat, közművezetékek kiépítése valósult meg. A terület rendezésével jól hasznosítható, telephelyként működtethető területek alakultak ki, amelyek jelentős része értékesítésre került és beépült, vagy beépítése folyamatban van. A projekt része volt a területen egy 3200 m²-es üzemcsarnok építése, amelyet a csarnok átadása óta folyamatosan bérbeadással hasznosít az önkormányzat, ezzel jelentős bevételre szert téve, amely bevétel a fejlesztési hitelfelvétel mellett további fejlesztések önerejéhez adhat segítséget.

Az ilyen területekre betelepülést választó vállalkozások számára a beruházás-fejlesztésre szánt összeg egy része felszabadul, ennek következtében több forrás jut technológia korszerűsítésre, piackutatásra, fejlesztésre. Hasonló fejlesztéseket a 2014-2020-as TOP források terhére is valósított meg városunk, ezek hasznosítása még folyamatban van. A város hasonló fejlesztés megvalósítását a 2021-2027-es időszak TOP Plusz forrásaiból is tervezi, a Kétegyházi úton.

Az önkormányzati vagyongazdálkodás fontos területe az üzleti vagyon által elérhető hozam minél hatékonyabb realizálása, ennek keretében az egyéb célú hasznosítási tervekkel nem

érintett vagyonelemek, alapvetően ingatlanok hasznosítása, haszonbérbe/bérbe adása, melyet Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata egyrészt saját tevékenységén belül, másrészt saját alapítású/tulajdonú gazdasági társaság (Békéscsaba Vagyonkezelő Zrt.) által gyakorol. Az így elért hozam további fejlesztéseknek – pl. pályázatok, hitelek esetén azok önerejének – lehet forrása.

Vagyonértékesítésre kijelölhető vagyonelemek

A lakóházépítésre szánt területek értékesítése.

A kormány otthonteremtési programjának köszönhetően, a Családi Otthonteremtési Kedvezmény bevezetésével megélénkült a lakótelkek iránti érdeklődés.

Békéscsaba közigazgatási területén az elmúlt években számos építési telek került értékesítésre, további telkek értékesítésre történő előkészítése szükséges feladat. Ez a feladat annak ellenére is fontos, hogy jelentős számú magántulajdonú ingatlant kínálnak eladásra az ingatlanpiacon.

Gazdasági tevékenység folytatására alkalmas telkek értékesítése.

Egyrészt a TOP illetve a Modern Városok Programon belül kialakított iparterületek tartoznak e körbe, másrészt az intézményi körből kivont nagy értékű ingatlanok. Ez utóbbiak értékesítésére azonban a térségre jellemző alacsony vásárlóerő miatt csak középtávon lehet számítani. Addig is gondoskodni szükséges az állagmegóvásokról, ami rövid- ill. középtávon ráfordítást tesz szükségessé.

Hasznosítatlan, vagy önkormányzat számára előnnyel nem járó hasznosítású ingatlanok

Az önkormányzati feladatok változása következtében hasznosított ingatlanok kikerülhetnek a hasznosítás alól (pl. volt Ruhaipari középiskola ingatlanegyüttese, volt un. KISZ tábor környezete), ill. vannak olyan ingatlanok, amelyek önkormányzati tulajdonban vannak, de hasznosításuk az önkormányzat számára előnnyel, bevétellel nem jár (pl. Kétegyházi úti volt regionális képzőközpont). Meg kell kísérelni ezen ingatlanok értékesítését, külső partner, vagy az ingatlanokat jelenleg is használó szervezetek részére.

A vagyoni bevételek felhasználási szabályai

Stratégiai kérdés, hogy a forgalomképes vagyonkör értékesítéséből származó bevétel mire kerül felhasználásra. Az önkormányzat anyagi lehetőségeinek függvényében törekedni kell arra, hogy az ingatlanértékesítésből származó bevételt a gazdaságélénkítést szolgáló vagyonelemek bővítésére használjuk fel, amely lehet ingatlanvásárlás, vagy pályázati önerő. Az Önkormányzat célja, hogy a meglévő épületállomány állagmegóvásáról gondoskodjon, amely feladattal a Vagyonkezelő Zrt. van megbízva. Ez az ingatlanhasznosítást is segítené, hogy megfelelő színvonalú épületek, lakások bérbeadása, piaci árak megfelelően történjenek, vagy adott esetben az ingatlan értékesítés esetén egy megfelelő állapotú épület piacképesebb, és az ingatlan értékét is stabilizálja.

Az Önkormányzat részesedése vállalkozásokban

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának saját és nem saját alapítású gazdasági társaságokba befektetett vagyonáról és tulajdoni részarányairól

Befektetés fajtája	GT megnevezése	Névérték (Ft-ban)	Önk.-i tulajdon részaránya
Üzletrészek	Békéscsabai Médiacentrum Kft.	3.000.000	100,00%
	Csabai Foglalkozásegészségügyi Szolgáltató Kft.	1.500.000	50,00%
	Csaba Belvárosi Parkolóház Fejlesztő és Üzemeltető Kft.	153.820.000	50,00%
	BÉKÉS AIRPORT Kft.	100.000	3,33%
Részvények	Békéscsaba Vagyonkezelő Zrt. (Törzsház)	428.000.000	100,00%
	Alföldvíz Zrt.	64.400 000	1,65%
	Békéscsaba 1912 Előre Futball Zrt.	1.500.000	30,00%
	Forrás Nyrt.	827.000	
Társulás	DAREH (Hulladékgazdálkodási rendszer)	3.231.000	13,30%

Forrás: Békéscsaba MJV Polgármesteri Hivatala saját adatgyűjtés (2024.12.31)

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata által tulajdonolt cégek elsődleges feladata az önkormányzati hatáskörbe tartozó kötelező vagy önként vállalt egyes feladatok elvégzése, küldetésük, hogy megbízható, sokoldalú és sikeres közérdekű vállalkozások legyenek a szolgáltatási, a vagyonkezelési, intézmény- és városüzemeltetési szegmensben. Alapvető célkitűzésünk a cégcsoportot a legnagyobb hatékonysággal, az ügyfeleknek nyújtott szolgáltatások minőségének középpontba állításával működtetni. Elvárás, hogy a gazdasági társaságok által nyújtott minőségi szolgáltatások jelentős mértékben hozzájáruljanak a városban élők életminőségének és társadalmi közérzetének javulásához.

KÖZLEKEDÉS

Intermodális közlekedési csomópont (vasút-autóbusz)

A vasútállomás közvetlen szomszédságában helyezkedik el a helyi, helyközi és távolsági Buszpályaudvar, amely közel 100 helyi és 500 helyközi menetrend szerinti járatot szolgál ki naponta. A pályaudvar központi eleme az előregyártott elemekből épült, a Volánbusz Zrt. tulajdonában álló 4 szintes forgalomirányító iroda és utasváró helyiség.

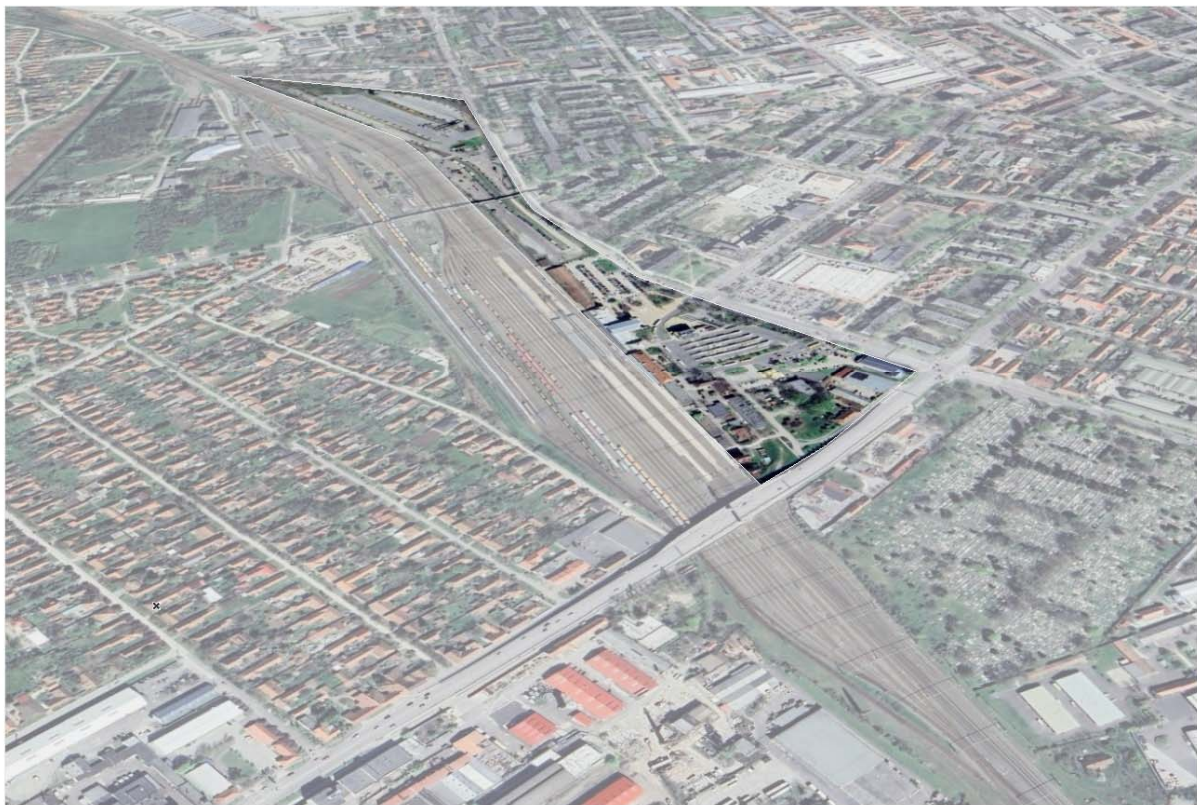
Az intermodális közösségi közlekedés különböző közlekedési módokat - Békéscsabán ez autóbusz és vonat - kombináltan használ egy utazás során, hogy gyorsabb, kényelmesebb és fenntarthatóbb legyen a közlekedés. A buszpályaudvar és az Orosházi úti híd között húzódó szervízút mellett található busz- és személygépjármű parkolók kezelői jogait az üzemeltetési lehatárolási tervek és a forgalomba helyezési engedély alapján az Önkormányzat kapta meg. A terület tulajdonosa a Magyar Állam, míg a tulajdoni lap alapján a kezelő a MÁV Zrt. A tervezett koncepció szerint az intermodális közösségi közlekedési csomópont utasbarát

szemléletű felújítása nem csak célszerű és szükséges, de csökkentené az óriási kontrasztot a felújított vasútállomás és a leromlott állapotú környezete között.

Elemei: épületfelújítás, indítóállások, P+R (Park & Ride) parkoló, B+R (Bike & Ride) parkoló, aluljáró és alagsori utasváró megújítása; valamint környezetrendezés. A közlekedési infrastruktúra fejlesztésének ki kell terjednie az utak, vasutak, tömegközlekedési hálózatok, kerékpáros és gyalogos infrastruktúrára, valamint az okos közlekedési megoldások fejlesztésére. A digitális buszmenetrend jelző táblák telepítése számos előnnyel jár, amelyek hozzájárulnak a közösségi közlekedés hatékonyságának és az utasok elégedettségének növeléséhez, illetve a digitális kijelzők könnyen olvashatóak, még rossz időjárási körülmények között is.

A P+R parkoló esetleges kibővítésével kapcsolatban 2022-ben megkerestük a MÁV Zrt.-t, melynek kapcsán azt a választ kaptuk, hogy a parkolóterület bővítésére a környező „MÁV” területek felhasználásával nincs lehetőség. A kapacitás bővítésére megoldást kell találni, de hosszú távon a fenntarthatóbb közlekedési alternatívák ösztönzése és a parkolási rendszer hatékonyabb működtetésére kell koncentrálni.

Békéscsabai Intermodális, Vasúti-Autóbusz
Közlekedési Csomópont kialakítása

Intermodális közlekedési csomópont lehetséges akcióterülete

Külső (szomszédos települések) és belső kerékpáros kapcsolatok fejlesztése, kerékpáros szolgáltatások fejlesztése

Az elmúlt években ezen a területen is folyamatos fejlesztések valósultak meg városunkban ill. városunkat érintően, az EU-s és hazai források felhasználásával. Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése 2024. decemberében fogadta el a „Békéscsaba és várostérsége fenntartható mobilitási terve” és a „Békéscsaba Megyei Jogú Város kerékpárforgalmi hálózati terve – felülvizsgálat” dokumentumokat, amelyek a tárgyban az

elkövetkező időszak fejlesztéseinek irányt szabnak. A kerékpárforgalmi hálózati terv alapján egyrészt szükséges egyes meglévő kerékpárforgalmi hálózati elemek korszerűsítése, másrészt pedig új hálózati elemek, létesítmények létrehozása, részben a hálózati folytonosság megteremtése, részben pedig baleseti, forgalombiztonsági okok alapján. A fejlesztési igények a javasolt kerékpárforgalmi létesítmények típusai, valamint a megvalósítás ütemezése (rövid, közép és hosszútáv) alapján kerültek meghatározásra.

Jelen gazdasági program ezen, képviselő-testületi határozattal elfogadott prioritásokat veszi figyelembe. Ugyanez vonatkozik a kerékpáros szolgáltatások fejlesztésére is, elsősorban a kerékpáros parkolás, multimodalitás, útirányjelző táblarendszer tekintetében. De ezek mellett, elsősorban a turisztikai célú kerékpározás elterjedése, elterjedésének ösztönzése tekintetében kiemelten fontos, hogy a kerékpárforgalmi létesítmények fejlesztése mellett célzott szolgáltatások további fejlesztése valósuljon meg, a kerékpárjavítási lehetőségek, ivóvíz vételezési lehetőségek, komplex szolgáltatások tekintetében is.

A kerékpárforgalmi hálózati terv a javasolt új kerékpárforgalmi létesítmények hosszát mintegy 52 km-ben, a költségét pedig jelenlegi árakon mintegy 5,5 mrd Ft-ban határozza meg.

A fentiek mellett törekedni szükséges a szomszédos településekre való eljutás további fejlesztésére is, Békéscsaba közigazgatási területén túlnyúlóan, elsősorban Gyula (felújítás), Békés (felújítás) és Mezőberény (új építés) irányában.

Parkolási lehetőségek fejlesztése, parkolásgazdálkodás

Békéscsabán az Európai Unió fejlesztési irányelveivel összhangban a parkolás-gazdálkodás fő célkitűzése a város parkolási díjbevételeinek növelése mellett a város élhetőségének biztosítása.

Az indokolt mobilitási igény kielégítéséhez szükséges parkoló kapacitás, ezzel párhuzamosan a célforgalmi mobilitási igények parkolóházakban vagy külső övezetekben történő kielégítése, a környezetbarát közlekedési módok előnyben részesítése mellett növeli a belvárosi területek attraktivitását, miközben a viszonylag rövid távolságok miatt nem befolyásolja számottevő mértékben az eljutást.

A közösségi terek élettel történő megtöltése pedig megfelelő városfejlesztési intézkedések mellett közép- és hosszútávon gazdasági ösztönző hatást gyakorol. A belváros parkolási gondjainak enyhítését koncentrált kapacitás-bővítéssel, parkolóház építéssel segítette elő a város, amelynek a kihasználtsága folyamatosan növekszik. 2022-ben, a piac fejlesztéshez kapcsolódóan, a piac környezetének parkolási lehetőségei is jelentősen bővültek.

A további legfőbb prioritások az alábbiak szerint foglalhatóak össze:

- Parkolási övezet kiterjesztési lehetőségeinek folyamatos vizsgálata;
- Forgalomvonzó gócpontok környezetében további parkolók létesítésének folyamatos vizsgálata;
- Parkolók tervezésére és létesítésére a város költségvetésében minden évben a lehetőségekhez igazodó további források biztosítása;
- Parkolási lehetőségek fejlesztésének vizsgálata magántőke bevonásával;
- „Okos” parkolás fejlesztés, foglaltsági adatok láthatóvá tétele, ezáltal a felesleges környezetterhelés csökkentése;
- Belvárosi Parkolóház működésének optimalizálása, bevonása a közterületi parkolási rendszerbe;
- A felszíni gépjárműterhelés csökkentése érdekében elsősorban a belvárosi területen mélygarázs létrehozásának ösztönzése, amivel a belvárosi, természeti védelem alatt álló területek járműterhelése is csökkenthető lenne;

- Magánérős parkoló-, garázslétesítések biztosítása a jogszabályok adta lehetőségek keretein belül.

Gyalogos közlekedés feltételeinek és biztonságának javítása (járdák, zebrák)

Az elmúlt időszakban hazai költségvetési forrásból mintegy 2,3 mrd Ft összeget biztosított Magyarország Kormánya a békéscsabai járdahálózat fejlesztésére, amely munkák gyakorlatilag a város teljes területét érintették. Ezen források mellett városunk saját költségvetéséből is minden évben, a lehetőségekhez mérten, törekszik a járdahálózat fejlesztésére.

A fentiek mellett a gyalogos közlekedés biztonságát szolgáló fejlesztések keretében 2023-2024-ben több gyalogátkelőhely kivitelezése valósult meg, ilyenek a Körte soron, a Kórház utcában két helyen és a Gyulai úton elkészült, valamint a Pataki-Franklin utcák kereszteződésében 2025-ben megvalósult fejlesztések. Emellett folyamatosan végezzük új gyalogátkelőhelyek megvalósításának előkészítését, engedélyes tervekkel rendelkezünk több ilyen esetben. A 2024. évi források terhére számos forgalmas gyalogátkelőhelyet tettünk biztonságosabbá ún. ekézhető prizmák telepítésével, amelyek a gyalogátkelőhelyek láthatóságát hivatottak biztosítani. A Lencsési úton pedig ún. okos zebra kialakítása valósult meg.

Ezen fejlesztések folytatása szükséges a 2025-2029-es időszakban is, elsősorban a kínálkozó pályázati források, másodsorban pedig a város saját költségvetésében biztosítható források felhasználásával.

Városunk számára kiemelten fontos fejlesztési terület a belterületi utak felújításának, fejlesztésének további folytatása, a vonatkozó pályázati lehetőségek kihasználásával, ill. egyéb finanszírozási formák (önkormányzati saját források, ezeket kiegészítő hitelek, útépitési lakossági társulások) ösztönzésével. A program során a következő szempontok figyelembevétele szükséges:

- hálózati jelentőségű útvonalak fejlesztése;
- önkormányzati és állami útvonalak átadása-átvétele;
- megvalósítandó projektekhez kapcsolódó útvonalak felújítása;
- Szilárd burkolattal nem rendelkező utak kiépítése.

Közlekedésbiztonsági fejlesztések

A közlekedésbiztonság terén leginkább az alábbi területen tapasztalható problémák folyamatos feltérképezése és megoldása a feladat:

- Balesetveszélyes, forgalmas útkereszteződések: Ezen veszélyforrások a legkülönbözőbbek lehetnek, a kereszteződés beláthatóságát rontó növényzettől indulva a kereszteződés előrejelzésén keresztül a kereszteződés átépítésének a szükségességéig. Ebből kiindulva a problémák kezelése is széles körű, üzemeltetés keretében, vagy kisebb-nagyobb fejlesztések segítségével orvosolhatóak. Ez utóbbira példa az Erzsébethely városrészben a Pataki-Kolozsvári-Franklin utcák kereszteződésében elindult fejlesztés, amelynek célja, hogy ezen városrészt talán legforgalmasabb kereszteződése a lehetőségek keretein belül minél biztonságosabban lehessen használható.
- Különböző közlekedési módok találkozása: gyalogos, kerékpáros, rolleres, autós közlekedési módok közötti konfliktusok, amelyek – elsősorban a megfelelő odafigyelés hiánya miatt – jelentős kockázatot jelentenek.
- Közlekedési felületek (járdák, kerékpárutak, közutak) állapota
- Gyenge látási viszonyok között egyes közlekedési gócpontok megvilágítása

A baleseti (személyi sérüléses) gócpontokat a 2024. decemberében a közgyűlés által elfogadott fenntartható városi mobilitási terv tartalmazza, valamint javaslatot tesz ezek kezelésére, megoldására is.

Belterületi utak, földes utcák, hiányzó útkapcsolatok

Az elmúlt években a Modern Városok Program mintegy 8 mrd Ft-os forrásának terhére az elmúlt évtizedek legjelentősebb belterületi útfejlesztési programja zajlott le a városunkban. Ez a forrásmennyiség sem volt elegendő azonban ahhoz, hogy az összes hiányosságot orvosolja, ezért további fejlesztések szükségesek az alábbi területeken:

- Belterületi utak burkolatának felújítása:
  - Állami kezelésű utak tekintetében a tárgyban érintett kormányzati szervekkel való egyeztetés, javaslattétel egy felújítási ütemterv kialakítására és ütemezett megvalósítására.
  - Önkormányzati kezelésű utak felújítására további forráslehetőségek vizsgálata.
- Elsősorban belterületi, szilárd burkolattal nem rendelkező utak burkolatépítése: 2024-ben elindult ezen utcák esetében egy ütemezett tervezési folyamat, melyet folytatni szükséges. Ennek során prioritást kell élvezzenek azon utcák, amelyekben a szükséges, a város rendezési tervében meghatározott szabályozási szélességek rendelkezésre állnak, valamint a közművek kiépítése is megtörtént – a vízi közmű (ivóvíz, szennyvíz) esetében elsődlegesen állami feladatként. Ez utóbbival összefüggésben a közgyűlés a 2024. szeptemberi ülésén tárgyalta és fogadta el a „Víziközmű vagyron integrációja utáni víziközmű fejlesztések” tárgyú előterjesztést.
- Hiányzó útkapcsolatok megépítése, elsősorban:
  - Építők útja 2. ütemének kivitelezése: Ennek a megvalósítása építési engedéllyel rendelkezik, a hiányzó források megteremtése folyamatban van.
  - Gyulai út – Dobozai út összekötése: A projekt engedélyes és kiviteli tervekkel rendelkezik, az építéshez szükséges területek megszerzése több ütemben megtörtént. A forrás rendelkezésre állása esetén „azonnal” indítható.

VÁROSI CSAPADÉKVÍZ RENDSZEREK FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE

A gazdasági program is fontos célnak tekinti a meglévő belvív-elvezető rendszerek kiépítettségének növelését és rendszeres karbantartását, az alacsony kiépítettségű csapadékvíz-elvezető hálózat fejlesztését a felszíni és a felszín alatti vizek védelme érdekében. A Terület- és Településfejlesztési OP keretében 2018-2020-ban megvalósult projekt keretében a Keleti kertek és Kastélyszőlők városrészekre összpontosítva valósult meg fejlesztés, több, mint 6 km hosszúságban.

A város a csapadékvíz- és belvízelvezetés kommunális fejlesztési igényeit is folyamatosan nyilvántartja, tervezi, aktualizálja. Ezen infrastrukturális körben a meglévő fejlesztési, felújítási nyilvántartás alapján több száz kisebb-nagyobb csapadékvíz elvezetési beavatkozási igény jelentkezik, melyeknek szintén olyan nagy a forrásigénye, amelyre a város költségvetési lehetőségei között tervezhető saját – és hitel – források nem elegendők.

Problémát jelentenek a szélsőséges csapadékvízviszonyok, hirtelen lezúduló nagymennyiségű csapadék megjelenése, a beépítési százalék növekedése, ezzel együtt a lefolyó csapadék mennyiségének növekedése, az elöntés iránti érzékenység növekedése.

Az elkövetkező időszakban a csapadékmennyiségek hasznosítását szükséges fokozni, amelyből a – csapadékszegény időszakban a belvárosi, burkolt felület miatt kiszáradással fenyegetett – fás- és lágyszárú növényzet folyadék utánpótlása javítható lenne. Ezen szempontot figyelembe véve került kidolgozásra a TOP Plusz program mintegy 800 millió Ft-os forrásának a segítségével megvalósuló „Békéscsaba belterületének klimatikus és fizikai

védelmét szolgáló vízmegtartó és vízelvezető-hálózat fejlesztése” c. projekt, amely projekt megvalósítása 2027-ben történhet meg.

Problémát jelentenek a szélsőséges csapadékviszonyok, hirtelen lezúduló nagymennyiségű csapadék megjelenése, a beépítési százalék növekedése, ezzel együtt a lefolyó csapadék mennyiségének növekedése, az elöntés iránti érzékenység növekedése. Célszerű vizsgálni puffertárolók kialakításának a lehetőségeit, amelyekből a – csapadékszegény időszakban a belvárosi, burkolt felület miatt kiszáradással fenyegetett – fás- és lágyszárú növényzet folyadék utánpótlása javítható lenne.

KÖZTERÜLETEK, ZÖLDTERÜLETEK FENNTARTÁSA, FEJLESZTÉSE

A város számos területén tapasztalható, hogy az egyes közterületeken és/vagy közterületen kihelyezett eszközök nem a rendeltetésének megfelelően kerül használatra. Ezen területek elsősorban a nem intenzív fenntartás alatt lévő zöldterületek, utak és parkolók környezetei, valamint a köztisztasággal és hulladékgazdálkodással kapcsolatosan kihelyezett kézi hulladékgyűjtők, szelektív hulladékgyűjtő szigetek és zárható hulladéktárolók környezete.

A közterületek rendezettségének javítása és az egyes gócpontok megszüntetése jónéhány esetben pótlólagos beruházásokkal kezelhetők (edényzetek bővítése, zöldhulladék gyűjtési pontok kiépítése, zöldterületek bevédése forgalomkorlátozó elemek kihelyezésével, térfigyelő rendszer kiépítése stb.). Ezen beruházásokat ütemezetten tudja a város saját forrásból és/vagy pályázati forrásból megvalósítani. Az ütemezett fenntartási munkálatok hozzájárulnak a város tisztaságához és esztétikai minőségéhez, ugyanakkor az üzemeltetési feladatok költségei évről évre nőnek. Ennek értelmében fontos, hogy a fejlesztések során elsődlegesen a meglévő zöldterületek helyreállítására, megóvására és fenntartására helyezzük a hangsúlyt, majd ezt követően az új zöldterületek kialakítására koncentráljunk. Folyamatosan törekedni szükséges a zöld felületek növelésére, fásítási feladatok elvégzésére.

Számos olyan közterület van, amely fokozott figyelmet igényel, mint például az Andrássy út Petőfi utca és Trefort utca közötti platánsor alatti zöldterület, amely teljesen kitaposott, vagy a Jókai utca Illésházi utca és Andrássy út közötti szakasza, amely rendezetlen állapotban van. Hasonló probléma tapasztalható az Árpád soron, a Degré utca és az Ilosvai utca közötti szakaszon.

A LIFE integrált projekt, amelynek a keretében a közgyűlés 2024. szeptemberében fogadott el határozatot egy kb. bruttó 100 millió Ft összegű fásítási program megvalósításáról, amely érinti a Franklin utcát, a Báthori utca mögötti területeket, a szennyvíz telep melletti területeket, a városi parkerdő területét, egyes dűlőutakat, a tömegközlekedési útvonalakat, valamint a Haán Lajos teret és a Szabó Pál teret. A másik projekt a TOP Plusz program forrásaiból megvalósuló zöld város fejlesztési projekt, amely több mint 10 akcióterületen valósít meg komplex, elsősorban zöldterületeket érintő fejlesztéseket.

A közterületek kialakítása során kiemelten fontos, hogy a város megtalálja az egyensúlyi megoldást a zöldfelületek és a parkolóhelyek között. Egyes területeken, ahol erre lehetőség van, például a Dózsa György út mentén a Vilim utcáig vagy a Munkácsy téren, további parkolóhelyek bővítése szükséges és megvalósítható is. Ez a megoldás nemcsak a parkolási gondokat enyhítené, hanem csökkentené a parkfenntartási munkálatok szükségességét is.

Fontos továbbá megjegyezni, hogy a játszóterek a legforgalmasabb közterületek közé tartoznak, mivel ezek a családok és gyermekek számára kiemelt találkozóhelyek. A város célja, hogy a fenntartási és fejlesztési munkálatokat ütemezetten, a lakossági igények

figyelembevételével, költséghatékony módon valósítsa meg, ezzel biztosítva a fenntartható fejlődést és a város élhetőségét.

Zajvédelmi hatósági hatáskörben jelentős problémát okoz a kulturális nagyrendezvények, fesztiválok lakosságot érő terhelése. Egy város életében szükség van ilyen jellegű eseményekre is, de ezt úgy kell kialakítani, hogy a hatásterületen élők egészséges környezethez való joga a legkevésbé sérüljön. Ezért például a Csaba Park üzemeltetése során fokozott figyelmet kell fordítani az elérhető legjobb technológia (BAT – Best Available Techniques) alkalmazására, a hatékony zajvédelmi rendszer kialakítására.

Problémát jelent a nyilvános illemhelyek hiánya, elsősorban a belvárosban (Just Gyula utca kivételével), és a játszóterek mellett.

HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI RENDSZERREL KAPCSOLATOS FELADATOK

A Magyar Állam a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 53/A § alapján az állami hulladékgazdálkodási közfeladat gyakorlásának jogát 2023. július 1-jei hatállyal koncesszióba adta a MOL Nyrt. részére. Ezt követően megalakult a MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. (MOHU Zrt.), aki, mint Koncessziós Társaság végezheti a települési hulladékok begyűjtését az ország területén, valamint gondoskodik azok további kezeléséről.

I. Köztisztasági feladatok:

A MOHU portálon az alábbi tájékoztatás szerepel az önkormányzatok számára:

„A köztisztasági feladatellátás július 1-je után is az önkormányzatok feladata lesz, így annak költségei is az önkormányzatoknál maradnak. 2023 július 1-je után a köztisztaságból származó – települési hulladéknak minősülő - hulladék átvételére csak a MOHU vagy annak szerződött alvállalkozói jogosultak. A köztisztaságból származó települési hulladék átvételének, kezelésre átadásának költségeit a MOHU Zrt. viseli, melyet az önkormányzatok az illetékes miniszter által megállapított szolgáltatási díj formájában térítenek meg a MOHU Zrt. részére. A köztisztasági hulladékban az országos hulladék-összetétel analízis alapján megállapított átlagos EPR tartalom arányos köztisztasági költségeinek fedezetére beszedett gyártói felelősségi díjjal a MOHU Zrt. negyedévente elszámol az önkormányzatokkal.

Az önkormányzatok továbbra is maguk szervezik meg a köztisztasági tevékenységüket (gyűjtés, szállítás), amelyből származó koncesszió hatálya alá tartozó települési hulladékot kizárólag a MOHU vagy szerződött alvállalkozói által üzemeltetett létesítményeibe adhatja át. A MOHU Partner Portálján történő regisztráció során az önkormányzatok adják meg a hulladék beszállítást végző igénybe vett alvállalkozóikat, továbbá leadják a beszállítást megelőzően a hulladék átvételének technikai kezelését és elszámolását lehetővé tevő megrendeléseiket. A megrendeléseiket a MOHU Zrt. által meghatározott átvételi pontokra kell beszállítani, melyekről további információt a mohu.hu -n és a rendelés leadás során szerezhetnek. Az átvételi pontok pontos helye a regisztráció/megrendelés során kerül meghatározásra (területi elv alapján).”

II. Közszolgáltatás és hulladék elszállítás:

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése 313/2017. (VI. 15.) határozatával a Délkelet-Alföld Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer Létrehozását Célzó

Önkormányzati Társulással kötendő Feladat-ellátási szerződést jóváhagyta. A szerződés 2017. július 1. napjától lépett hatályba és ettől kezdve a hulladékgazdálkodási rendszer üzemeltetését és a közszolgáltatást a DAREH Bázis Zrt. látja el.

A DAREH Társulás 2023. május 17-ei ülésén döntést hozott arról, hogy a Társulás tulajdonában álló vagyonelemeket (ingó-és ingatlanok) az állami hulladékgazdálkodási közfeladat biztosításához a MOHU Zrt. részére 2023. július 1. napjától 2025. december 31-ig bérbe adja. A hulladékgyűjtő járművek és a hulladékgyűjtő edények a gyűjtési és szállítási feladatok ellátására jogosult régiókoordinátor részére kerültek bérbe adásra a közfeladat ellátáshoz. A Tisza régióban a DAREH-TAPPE Konzorcium képviselőjében a TAPPE Kft. lett a feladattal megbízott koncesszori alvállalkozó.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásáról és a köztisztaság fenntartásáról szóló 16/2014. (VII. 3.) önkormányzati rendeletet (a továbbiakban: Rendelet) alkotott, amelyben szabályozta a köztisztasággal és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással kapcsolatos helyi előírásokat. A Rendelet alkotásra a Ht. 88. § (4) bekezdés a) és c) pontjában kapott felhatalmazás alapján került sor, ugyanakkor a Ht. 2023. július 1. napjától az a) pont törlésre került, így kizárólag a c) pontban szereplő közterület tisztántartásával kapcsolatos rendeletalkotási lehetőség maradt meg.

KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS

A Modern Városok Program keretében városunk előkészítő forrást kapott az „Intelligens közlekedésvezérlő és környezetkímélő közösségi közlekedési rendszer kialakításának előkészítése” c. projektre. A Békéscsabai Komplex Energetikai Program egyik pillérét jelentő projekt fókuszában az intelligens közlekedésvezérlési és utas-tájékoztatási háttér kialakítása áll, amely egy modernebb és környezetkímélőbb közösségi közlekedési rendszer működéséhez kapcsolódik. Ez egyrészt környezetkímélő, korszerű autóbuszok és a hozzájuk kapcsolódó infrastruktúra beszerzését tartalmazza. Az új környezetkímélő autóbuszokon túl szükséges olyan egyéb kiegészítő szolgáltatásokat is fejleszteni, mint az utas tájékoztatás, közlekedési felügyeleti rendszer, illetve egyéb smart megoldások (wi-fi, okos megállóhely, mobil app, stb.). A fenti két projekt előkészítése megvalósult, viszont a megvalósítás érdekében továbbra is szükséges a lehetséges forráslehetőségek feltárása.

Békéscsaba Megyei Jogú Város számára továbbra is folyamatos feladat elsősorban az igények és a rendelkezésre álló források függvényében a hálózat, valamint az infrastruktúra fejlesztése, melynek keretében kiemelt szerepet kap a helyi közösségi közlekedésben résztvevő járműpark fiatalítása.

V. ÖSSZEGZÉS

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata az önkormányzati törvény rendelkezései szerint minden ciklusban megalkotja a gazdasági programját és következetesen törekedett és törekszik annak megvalósítására.

A 2014-2020 ciklusban elérhető Európai Unió források, valamint a Modern Városok Program keretében, hazai források terhére az elmúlt években eddig ritkán tapasztalható számban és összegben valósultak meg fejlesztések városunkban, vagy városunk céljait is szolgálva. Ezen fejlesztéseket a jelen programban részletesen is felsoroltuk, azért is, mivel ezek jelen gazdasági program időszakára is jelentős kihatással vannak.

A 2021-2027-es időszak lehetőségeinek (EU-s és hazai források) köszönhetően az előttünk álló években tovább folyhatnak a város beruházásai (bár a korábbinál várhatóan kisebb mértékben), és ebben a ciklusban befejeződhetnek olyan állami fejlesztések, amelyek megteremthetik városunk további fejlődésének alapjait (elérhetőség javítása). Természetesen ezen állami fejlesztéseket és a gazdasági program részének tekintjük, mivel e központilag megvalósított beruházásokat Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata folyamatosan szorgalmazza, és megtesz minden elvárhatót ezek sikere érdekében, ami egyes esetekben jelentős városi együttműködést, közreműködést jelent. Ilyen együttműködések jelenleg is folyamatban vannak, pl. az M44. j. gyorsforgalmi út határig vezetése, vagy a 47. j. út Békéscsaba-Berettyóújfalu közötti 2x2 sávossal kiépítése érdekében az Építési és Közlekedési Minisztérium által elindított tervezési munkában, vagy a Békéscsabai Repülőtér fejlesztésének előkészítésében.

A 2025-2029-es időszak gazdasági programja az alábbi célkitűzések megvalósítását szolgálja:

1. Gazdaságilag erősödő, fejlődő város

Az elmúlt időszakokban sok tíz mrd Ft fejlesztési forrás érkezett a városba az EU alapjaiból, valamint nagyon jelentős mértékben hazai költségvetési forrásokból (elsősorban a Modern Városok Programja) is, mely források felhasználásával korábban soha nem látott mértékű fejlesztések valósultak meg Békéscsabán. A következő időszakban a fejlődés, fejlesztés továbbra is folyamatos kell legyen. A város ezzel tudja megteremteni a megfelelő infrastrukturális ellátottságot a lakosság és a gazdaság számára.

A fejlődés motorja a gazdaság. Ösztönözni kell az itt működő gazdasági szereplők további fejlődését, és törekedni kell további befektetők idevonzására, a feladattal foglalkozó kormányzati szereplőkkel való szoros együttműködésben. Erre most minden eddiginél jobb környezet áll rendelkezésre mind az elérhetőség, mind pedig az állami és önkormányzati tulajdonú meglévő, és a jelen gazdasági programban is bemutatott további, fejleszthető iparterületek tekintetében. Együttműködünk a vállalkozásokkal a gazdaság fejlesztése terén. Azon túl, hogy a városba igyekszik vonzani új vállalkozásokat, segíti a már itt működő vállalkozásokat is azzal, hogy útmutatást, tájékoztatást és segítséget nyújt a megfelelő információs és gazdálkodási környezetet bemutatása révén.

A lezárult és megkezdett turisztikai fejlesztésekre épülően kiemelt feladat ezek szervezett keretek között történő „kihasználása”, brandek építése, a desztináció menedzsment helyi ill. térségi kiépítése és hatékony működtetése.

2. Élhető, fenntartható város

Fejlesztéseink során, ahogy eddig is, koncentráltan, világos célok, koncepciók mentén kell eljárjunk. Figyelemmel kell lenni a megvalósított létesítmények fenntartható, környezettudatos működtethetőségére, a meglévő létesítmények felújítása során pedig szintén ezen szempontok érvényesítésére.

A város ingatlanvagyonának hasznosítása során kiemelt feladat az általános állapot javítása, a megfelelő állapot folyamatos, fenntartható megőrzése. Vizsgálni kell olyan fejlesztések további megvalósításának a lehetőségét, amelyek a későbbiekben tartós bevételt eredményezhetnek az önkormányzatnak.

Koncentráltan, felelősen szükséges kezelnünk a jogszabályokban előírt kötelező feladatok és a felvállalt feladataink egyensúlyát.

Fokozottan kell törekedjünk a környezettudatosságra, egyrészt a környezet védelme, másrészt környezetünk rendezettsége tekintetében. Fejlesztéseink egyik kiemelt szempontja kell ez legyen. Emellett „gondos város”-ként továbbra is törekednünk kell közterületeink rendezettségének javítására, városunk teljes területén, de fokozottan is azon területek esetében, amelyek frekvenciát, belvárosi, rendezetlen gócpontként jelennek meg. Ezek az intézkedések jelentősen hozzájárulnak az „élhető város” érzés javításához. Ez azonban nem csak fizikai munkát, hanem szemléletformálást is megkövetel (rongálások, vandalizmus, szemetelés csökkentése).

Jelentős energia-megtakarítást és ezáltal költségmegtakarítást jelentő beruházások történtek és történnek folyamatosan (fürdő, intézmények, közvilágítás, geotermia, megújuló energia), ezáltal is hozzájárulva a környezetvédelemhez, az élhetőséghez. Jó a kapcsolat a városban működő kisebb és nagyobb gazdasági szereplőkkel, sikeresnek és hatékornak bizonyult a vállalkozás-fejlesztési támogatási rendszer, amely 2024-2025-ben újra indult közvetlen pályázati támogatásokkal, illetve néhány éve a mikrohitel programhoz biztosított kamattámogatási programmal.

Folyamatosak az infrastrukturális fejlesztések, az út- és járdaépítési programok. A város ezen a téren is igyekszik sikeresen kihasználni a megnyíló lehetőségeket.

A város mindent megtesz azért, hogy a képzési struktúrát a városban lévő vállalkozások igényeit figyelembe véve alakítsa ki. Fontos stratégiai cél a 2018-tól új fenntartóval működő városi felsőoktatás megtartása, fejlesztése, a képzésnek a piaci igényekhez formálása, a képzési struktúra kiszélesítése, amihez több programmal is igyekszik csatlakozni a város, pl. ösztöndíj program a fiatalok számára.

Pályázatainkban, fejlesztéseink során elsősorban a 100% támogatási intenzitású lehetőségeket kívánjuk kihasználni, törekszünk arra, hogy ágazati forrásokból is lehetőleg a legnagyobb támogatási intenzitású pályázatokon induljunk, hiszen a csabai vállalkozások tiszteletreméltó adó-hozzájárulásai mellett is, a mindig jelenlévő lakossági igények kielégítésére a saját forrásaink korlátozottak.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének szándékai szerint a jelen gazdasági program a fenntarthatóság, a működőképesség, a biztonság, a növekedés elveinek szigorú, maradéktalan és következetes betartásával biztosíthatja városunk, Békéscsaba sikeres fejlődését és a lakosok élhető otthonát a 2025-2029-es időszakra és hosszabb távon, az utánunk jövő nemzedékek számára is.

A 2019-2024-ES IDŐSZAKBAN MEGVALÓSULT ILL. ELINDULT PROJEKTEK LISTÁJA

Projekt címe	Projekt összköltsége (millió Ft)	Megvalósítási forrás megnevezése	Státusz (befejezett, folyamatban)
BERIG04/0087-0005/2019 MLSZ Országos Óvodai Pályaépítési Projekt (4 db műfüves pálya)	69,0	Magyar Labdarúgó Szövetség és a Belügyminisztérium	befejezett
KEHOP-1.2.1-18-2019-000245 Klímatudatosság erősítése Békéscsabán	20,0	Európai Unió	befejezett
TOP-6.2.1-19-BC1-2019-00001 Bölcsődei férőhelyek bővítése és fejlesztése a Békéscsaba, Pásztor utca 66. szám alatti önkormányzati bölcsődében	199,9	Európai Unió	befejezett
TOP-6.6.1-16-BC1-2019-00002 Gerla városrész egészségügyi alapellátás komplex fejlesztése	163,5	Európai Unió	befejezett
INEA/CEF/WiFi4EU/3-2019/016198- 046319 WIFI hálózat kiépítése WiFi4EU pályázat keretében	15 000 EUR	Európai Bizottság	befejezett
ROHU444 „A Magyar-Román határmenti térség közösségeinek TEN-T infrastruktúrához való összekapcsolása” (csomópontok, utak tervezése)	18,1	Európai Unió	befejezett
LVF/2230/2020-ITM_SZERZ. Békéscsabai Repülőtér fejlesztése (előkészítés)	153,9	Magyar Állam, Modern Város Program	befejezett
FFF/1580-5/2019-ITM_SZERZ.; SMART GRID II. ütem (előkészítés)	281,3	Állami beruházás, Modern Város Program	befejezett
EKFPP/813-4/2020-ITM_SZERZ Intelligens közlekedésvezérlő és környezetkímélő közösségi közlekedési rendszer kialakítása (előkészítés)	268,4	Magyar Állam, Modern Város Program	befejezett
Önkormányzati feladatellátást szolgáltató fejlesztés Békéscsaba, Kazinczy u. 6/1. szám alatti orvosi rendelő felújítása	29,9	Belügyminisztérium	befejezett
„Tisztítsuk meg az Országot!” illegális hulladéklerakók felszámolása	2,5	Belügyminisztérium	befejezett
LIFE17 IPE/HU/000017 "HungAIRy – A levegőminőség javítása 8 magyar régióban a levegőminőségi tervek végrehajtásának elősegítésével" Békéscsaba. Kolozsvári u. 24. szám (Jaminai orvosi rendelő udvara) alatti automata mérőállomás telepítése, üzemeltetése, levegőminőségi terv két	15 967 741 Euró	Európai Unió és az Energiaügyi Minisztérium	folyamatos, 2026. december 31-ig.

éventi felülvizsgálata, ökömenedzseri iroda folyamatos működtetése, szemléletformáló előadások megtartása			
Békéscsaba Járdahálózatának fejlesztése	2,3	Belügyminisztérium	befejezett
Önkormányzati étkeztetési fejlesztések támogatása	40,0	Magyar Állam	befejezett
„Országos Bringapark Program keretein belül BMX freestyle pálya kialakítása Békéscsabán” I. ütem	15,0	Magyar Állam, Miniszterelnöki Kabinetiroda	befejezett
5600 Békéscsaba, Pásztor utca 17. szám alatt 1 db szabadtéri kosárlabda felpálya, 1 db fix, kosárlabda palánkkal és gyűrűvel	5,0	Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetsége	befejezett
Kültéri kézilabdapálya építése 5600 Békéscsaba, Szabó Pál tér ½. sz. alatt lévő Lencsési Általános Iskola területén	52,8	Magyar Kézilabda Szövetség	befejezett
Békéscsaba, Pásztor utca 17. sz. alatt lévő korábbi József Attila Általános Iskola tornatermének PVC padló cseréje	11,6	Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata	befejezett
Békéscsaba városának bekötése az európai és magyar gyorsforgalmi út hálózatába: M44 fejlesztése	Állami beruházásban a NIF valósítja meg.	Állami beruházásban a NIF valósítja meg.	folyamatban 2025-2028
A Fürjesi összekötő út építése	Állami beruházásban a NIF valósítja meg.	Állami beruházásban a NIF valósítja meg.	folyamatban 2025-2027
Békéscsabai térségi vásártér kialakítása	5.540,0	Magyar Állam, Modern Város Program	befejezett
Nyomdaipari tudás-és képzőközpont létrehozása Békéscsabán	1.899,7	Magyar Állam, Modern Város Program	befejezett
Sportok Háza-városi sportcentrum kialakítása a meglévő sportsarnokban (Beruházás II.)	815,7	Magyar Állam, Modern Város Program	befejezett
Fedett, 50 méteres versenyuszoda és gyakorló medence építése-előkészítés	395,0	Magyar Állam, Modern Város Program	befejezett
Békéscsabai új városi sportuszoda és új városi sportsarnok megvalósítása érdekében történő ingatlanvásárláshoz szükséges forrás biztosítása.	185,8	Magyar Állam, Modern Város Program	befejezett
Békéscsabai Röplabda Akadémia infrastrukturális feltételeinek megteremtése (Beruházás I. – Sportszálláshelyek kialakítása a Sportok Házában).	222,6	Magyar Állam, Modern Város Program	befejezett
Békéscsabai Röplabda Akadémia infrastrukturális feltételeinek megteremtése (Kedvezményezett: Magyar Röplabda Szövetség)	1.878,0	Magyar Állam, Modern Város Program	befejezett
CsabaPark Gasztronómiai és	2000,0	Magyar Állam,	befejezett

Élménypark fejlesztése		Modern Város Program	
Komplex energetikai program: I. SMART GRID rendszer létesítése (I-II.) II. ütem: előkészítés	Smart Grid I.: 3662,8054 Smart Grid II.: 281,3755	Magyar Állam, Modern Város Program	Smart Grid I. – befejezett Smart Grid II. - befejezett
Komplex energetikai program: II. Épületenergetikai beruházások	Az épületenergetikai beruházásokat az Önkormányzat a TOP-ból oldotta meg, több esetben önerő bevonásával, amely egyes esetekben igen jelentős összeg.	Magyar Állam, Modern Város Program	nem releváns
Komplex energetikai program: IV. SMART közvilágítási rendszer	1833,9	Magyar Állam, Modern Város Program	befejezett
Komplex energetikai program: V. Intelligens közlekedésvezérlő és környezetkímélő közösségi közlekedési rendszerek (előkészítés)	268,4	Magyar Állam, Modern Város Program	befejezett
A békéscsabai felsőoktatás komplex fejlesztése-előkészítése (előkészítés)	230,0	Magyar Állam, Modern Város Program	befejezett
Békéscsaba ipari parkjainak bővítése, iparfejlesztési célra alkalmas területek kialakítása és fejlesztése	4.084,0	Magyar Állam/NIPÜF	folyamatban 2025-2027
Modern Városok Program keretében megvalósuló békéscsabai útfejlesztési célok megvalósítása	7.038,0	Magyar Állam, Modern Város Program	folyamatban 2025-2027
Munkácsy negyed-Munkácsy Mihály hagyatékának ápolása és népszerűsítése.	4.356,2	Magyar Állam, Modern Város Program	2017 – folyamatban 2025-2026
Wenckheim turista- és kerékpárút kialakítása	3.707,6	Magyar Állam, Modern Város Program	2017 – folyamatban 2025
Komplex energetikai program: III. Geotermikus hőhasznosítás	3473	Magyar Állam, Modern Város Program	folyamatban 2025-2026
Békéscsabai - Andrássy Gyula Gimnázium és Kollégium új Tornaterem Tervezése (előkészítése)	90,2	Építési és Közlekedési Minisztérium	befejezett

A 2025-2029-ES IDŐSZAKBAN MEGVALÓSÍTANI TERVEZETT PROJEKTEK LISTÁJA

Projekt címe	Projekt várható összköltsége (millió Ft)	Megvalósítási forrás megnevezése	Megvalósítás várható időszaka
TOP_PLUSZ-1.3.2-23-BC1-2023-00002 Fenntartható humán infrastruktúra keretén belül Békéscsaba belterületének klimatikus és fizikai védelmét szolgáló víz-megtartó és vízelvezető-hálózat	800,0	Európai Unió, Széchenyi Terv Plusz	folyamatban 2025-2027 a várható befejezés: 2027.06.30.

fejlesztése			
TOP_PLUSZ-1.3.2-23-BC1-2024-00009 Fenntartható humán infrastruktúra keretén belül Kétegyházi úti iparterület fejlesztése (Békéscsaba)	467,0	Európai Unió, Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2024.01.26. Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027
TOP_PLUSZ-1.3.2-23-BC1-2024-00009 Fenntartható humán infrastruktúra keretén belül Békéscsaba belterületi zöldinfrastruktúrájának és közösségi tereinek komplex fejlesztése	1.620,0	Európai Unió, Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2024.04.16. Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027
TOP_PLUSZ-1.3.2-23-BC1-2024-00009 „A szociális városrehabilitáció infrastruktúrafejlesztési elemeit kiegészítő szoft beavatkozások”	414,0	Európai Unió, Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2024. 05.03. Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027
TOP_PLUSZ-1.3.2-23-BC1-2024-00008 Békéscsaba kerékpárforgalmi létesítményeinek fejlesztése, közlekedés-biztonsági fejlesztési elemek megvalósítása	1.760,0	Európai Unió, Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2024. 03. 27. Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027 várható befejezés: 2027.12.31.
TOP_PLUSZ-1.3.2-23-BC1-2024-00009 „A szociális városrehabilitáció infrastruktúrafejlesztési elemeit kiegészítő szoft beavatkozások”	414,0	Európai Unió, Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2024. 05.03. Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027
TOP_PLUSZ-1.3.2-23-BC1-2024-00008 Békéscsaba kerékpárforgalmi létesítményeinek fejlesztése, közlekedés-biztonsági fejlesztési elemek megvalósítása	1.760,0	Európai Unió, Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2024. 03. 27. Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027 várható befejezés: 2027.12.31.
TOP_PLUSZ-6.2.1-23-BC1-2023-00004 Az Árpád Gyógy- és Strandfürdő, a Munkácsy negyed és a Csabapark turisztikai infrastruktúra és szolgáltatás fejlesztése	950,0	Európai Unió, Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2023.12.06. Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027 a várható befejezés: 2026.12.31.
TOP_Plusz-3.4.1-23 Fenntartható humán infrastruktúra keretén belül Békéscsaba, Tündérkert óvoda (5600 Békéscsaba, Szegfű utca 87-89.) fejlesztése	378,0	Európai Unió Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2025. 03. 31-ig, az előkészítés folyamatban Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027
TOP_Plusz-3.4.1-23 Fenntartható humán infrastruktúra keretén belül a Békéscsaba, Penza Lakótelepi óvoda (5600 Békéscsaba, Penza Lakótelep 19.) fejlesztése	330,0	Európai Unió Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2025. 03. 31-ig, az előkészítés folyamatban Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027
TOP_Plusz-3.4.1-2 Fenntartható humán infrastruktúra	192,0	Európai Unió Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2025. 03. 31-ig, az

keretén belül a Békéscsaba, Hajnal – Lenkey - Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ óvoda (5600 Békéscsaba, Jázmin utca 3.) fejlesztése			előkészítés folyamatban Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027
TOP_Plusz-3.4.1-23 Fenntartható humán infrastruktúra keretén belül a Békéscsaba, Lencsési út 13. szám alatti (1709/96 hrsz) orvosi rendelő fejlesztése	627,7	Európai Unió Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2025. 03. 31-ig, az előkészítés folyamatban Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027
TOP_Plusz-3.4.1-23 Fenntartható humán infrastruktúra keretén belül a Békéscsaba, Szászorszép Művészeti Bázisóvoda (5600 Békéscsaba, Wlassics sétány 4/1.) és a Penza Lakótelepi és Dr. Becsey Oszkár utca Óvoda (5600 Békéscsaba, Dr. Becsey Oszkár utca 25. sz.), óvodák belső felújítása, udvar fejlesztése	261,2	Európai Unió Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2025. 03. 31-ig, az előkészítés folyamatban Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027
Top Plusz -3.4.1 -23 Fenntartható humán infrastruktúra keretén belül - Mackó-Kuckó Óvoda (5600 Békéscsaba, Orosházi út 56.), - Mackó-Kuckó Óvoda (5600 Békéscsaba, Orosházi út 2.), - Tündérkert Óvoda (5671 Mezömegyer, Fő utca 8.), - Lencsési Óvoda (5600 Békéscsaba Pásztor utca 70.) - Lencsési Óvoda (5600 Békéscsaba Pásztor utca 91.)	240,4	Európai Unió Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2025. 03. 31-ig, az előkészítés folyamatban Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027
Top Plusz -3.4.1 -23 Fenntartható humán infrastruktúra keretén belül Jankay Tibor Két Tanítás Nyelvű Általános iskola bővítése és korszerűsítése.	330,0	Európai Unió Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2025. 03. 31-ig, az előkészítés folyamatban Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027
Top Plusz -3.4.1 -23 Fenntartható humán infrastruktúra keretén belül Köznevelési intézmények infrastrukturális fejlesztése - Békéscsabai Andrássy Gyula Gimnázium és Kollégium kollégiumi épületeinek belső terei felújítása. - Békéscsabai Belvárosi Általános Iskola és Gimnázium tanuszodájának felújítása, - Esély Pedagógiai Központ Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény központi épületének (óvodai) bővítése. - Bartók Béla Alapfokú Művészeti Iskola és Szakgimnázium központi épületének felújítása.	950,0 támogatás, 100,0 önerő	Európai Unió, Széchenyi Terv Plusz	pályázat benyújtása: 2025. 03. 31-ig folyamatban, Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027 a projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított 36 hónap áll rendelkezésre
TOP_Plusz-3.3.3-21 Fenntartható	2.000,0	Európai Unió	Megvalósítás várható

humán infrastruktúra		Széchenyi Terv Plusz	időszaka: 2025-2028
TOP_Plusz-3.3.1-21 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	1.280,0	Európai Unió Széchenyi Terv Plusz	Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027
Geotermikus hőhasznosítás II ütem. fejlesztése Békéscsabán	1.412,5	Magyar Állam, Modern Város Program	pályázat benyújtása: 2025. 03. 31-ig, az előkészítés folyamatban Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027
Településeket összekötő kerékpárforgalmi létesítmény fejlesztése	754,1	Európai Unió, Széchenyi Terv Plusz	folyamatba, Megvalósítás várható időszaka: 2025-2027 a projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított 36 hónap áll rendelkezésre
Békéscsabai - Andrássy Gyula Gimnázium és Kollégium új tornatermének megvalósítása	2.500,6	Magyar Állam, Építési és Közlekedési Minisztérium	Megvalósítás várható időszaka: 2025-2030
Dobozi és Gyulai utakat összekötő út megvalósítása	830,2	Magyar Állam Modern Város Program	Megvalósítás várható időszaka: 2025-2030
Békéscsabai Atlétikai Centrum fejlesztése II. ütem	1.674,9	Magyar Állam	Megvalósítás várható időszaka: 2025-2030
A békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum homlokzati felújítása	250	Magyar Állam Építési és Közlekedési Minisztérium	Megvalósítás várható időszaka: 2025.12.31.

1. sz. táblázat – Önkormányzati vagyon szerkezete

BEFEKTETETT ESZKÖZÖK																																									
Költségvetési szerv megnevezése	Immateriális javak				Tárgyi eszközök																Befektetett pénzügyi eszközök				Készletű, vagyongazdálkodási eszközök államháztartáson kívülre (közhatalmú mérleg része)				Vagyonkezelésre vett eszközök (mérlegnek része, nem tulajdon)				Vagyonkezelésre adott eszközök államháztartáson belülr (mérlegnek nem része)				Összesen (Tulajdonosok)				
					Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékek jogok								Gépek, berendezések és felszerelések, járművek (korlátozottan forgalomképes)								Beruházások (kizárólagos tulajdonú közpénz-nemzeti vagyon)				Tartalék részletek																
	korlátozottan forgalomképes		üzleti vagyon		kizárólagos tulajdonú közpénz-nemzeti vagyon		Nemzetgazd-szerpontból kiemelt jelentőségű		korlátozottan forgalomképes		üzleti vagyon		kizárólagos tulajdonú közpénz-nemzeti vagyon		korlátozottan forgalomképes		üzleti vagyon		korlátozottan forgalomképes		üzleti vagyon		korlátozottan forgalomképes		üzleti vagyon		korlátozottan forgalomképes		üzleti vagyon		korlátozottan forgalomképes		üzleti vagyon		korlátozottan forgalomképes		üzleti vagyon				
	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték	bruttó érték	nettó érték			
Békéscsaba Előfűtő Idősek Otthosa	1 000 523	0	0	0	0	0	0	0	0	483 742 887	321 622 330	0	0	0	0	0	0	46 051 768	3 746 566	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	530 795 178	325 568 996	
Békéscsaba Csuládbográz és Gyermekjóléti Központ	7 589 631	2 497 644	0	0	0	0	0	0	0	180 482 838	139 424 543	0	0	0	0	0	0	83 284 103	6 960 976	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	271 276 572	148 883 133	
Szacsaszep Művészeti BázisÓvoda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47 513 204	33 836 026	0	0	0	0	0	0	7 001 651	1 061 817	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55 414 855	24 931 867	
Mackó-Kutató Óvoda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45 596 180	28 494 190	0	0	0	0	0	0	12 883 681	1 822 329	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	58 279 861	28 286 519	
Szilgigeti utcai és Kazinczy Lakóidőspji Óvoda	101 600	0	0	0	0	0	0	0	0	182 596 202	119 325 182	0	0	0	0	0	0	20 402 240	4 351 492	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	215 645 618	127 226 160	
Tenkesi Óvoda	40 965	0	0	0	0	0	0	0	0	87 786 974	55 961 504	0	0	0	0	0	0	56 079 811	4 974 582	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	125 788 417	62 817 273	
Külöcsyutcai és Ligeti sori Óvoda	124 539	0	0	0	0	0	0	0	0	75 882 639	53 424 825	0	0	0	0	0	0	11 558 600	254 560	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	87 566 778	53 679 385	
Pénza lakótelepi és Dr. Decsey Öskör utcai Óvoda	195 821	0	0	0	0	0	0	0	0	57 043 106	42 204 973	0	0	0	0	0	0	15 612 199	2 859 497	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	72 852 117	45 164 470	
Békéscsaba Tündérváros Óvoda	207 900	0	0	0	0	0	0	0	0	61 807 924	40 343 435	0	0	0	0	0	0	26 390 206	3 760 014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	88 266 530	44 103 440	
Hajmáskor-Lenkoy-Bármán utcai Általános Művelődési Központ	39 283	0	0	0	0	0	0	0	0	82 689 374	49 844 249	0	0	0	0	0	0	16 272 705	2 362 540	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	101 001 452	52 206 890	
Békéscsaba Egészségügyi Alapellátási Intézmény	9 741 687	0	0	0	0	0	0	0	0	707 446 926	467 120 902	0	0	0	0	0	0	262 107 594	27 737 278	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	970 913 455	495 475 317	
Csaba Gyógykezelési Központ	10 792 392	9 867 486	0	0	0	0	0	0	0	2 794 829 533	1 620 645 026	0	0	0	0	0	0	209 835 521	59 883 659	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 695 863 346	1 890 801 071	
Békéscsaba Jóléti Szolgálat	5 512 885	1 484 780	0	0	0	0	0	0	0	1 552 000 707	1 257 089 852	0	0	0	0	0	0	845 781 253	108 112 345	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 403 294 885	1 360 000 957	
Békéscsaba Napközi Otthonos Óvoda	2 341 835	354 400	0	0	0	0	0	0	0	9 185 180	8 460 840	0	0	0	0	0	0	125 308 999	37 854 651	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	156 826 014	46 669 957	
Békés Megyei Könyvtár	60 186 213	3 944 695	0	0	0	0	0	0	0	1 200 011 211	107 305 884	0	0	0	0	0	0	224 917 577	23 373 940	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 485 135 001	333 626 510	
Munkácsy Mihály Múzeum	5 916 128	547 232	0	0	0	0	0	0	0	475 428 753	332 189 960	0	0	0	0	0	0	366 726 442	56 757 289	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	845 071 364	339 454 481	
Békéscsaba Kulturális Hálózat Központ	700 761	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 775 635	689 265	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 476 596	1 489 285		
Intézmények összesen	104 473 083	19 196 303	0	0	0	0	0	0	0	7 633 647 638	5 575 143 921	0	0	0	0	0	0	2 417 911 750	346 204 333	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16 161 477 836	5 946 989 924	
Békéscsaba Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala	128 521 163	6 014 748	0	0	0	0	0	0	0	732 850 039	467 277 853	17 901 722	14 360 423	3 285 337	2 794 072	0	0	588 420 239	75 759 246	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 471 215 986	566 433 926	
Intézmények mindösszesen	233 004 246	25 211 051	0	0	0	0	0	0	0	732 850 039	467 277 853	7 651 549 346	5 589 504 344	3 285 337	2 794 072	0	0	3 006 331 989	421 963 579	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11 633 693 824	6 613 423 852	
Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata	1 735 411 900	853 430 352	334 137 100	113 204 528	54 783 273 675	42 001 390 653	255 135 402	222 668 329	19 918 624 811	17 527 420 134	14 883 971 606	12 822 692 575	56 644 975	40 076 370	1 419 590 927	539 265 890	7 756 786	4 388 900	2 663 955 980	0	4 797 357 802	3 732	2 279 395 094	0	300 000 000	244 515 400	162 669 089	219 039 881	152 491 150	22 563 106	22 112 663	102 022 173 185	84 511 918 268	0	0	0	0	0	0	103 868 010 000	84 419 335 605
Önkormányzat mindösszesen	1 968 416 146	878 641 403	334 137 100	113 204 528	54 783 273 675	42 001 390 653	987 985 441	689 946 282	27 570 174 171	23 116 924 478	14 887 258 943	12 825 487 647	56 644 975	40 076 370	4 425 922 916	961 349 478	7 756 786	4 388 900	2 663 955 980	0	4 804 830 685	3 732	2 279 395 094	0	300 000 000	244 515 400	162 669 089	219 039 881	152 491 150	22 563 106	22 112 663	115 555 867 000	90 911 567 802	0	0	0	0	0	0	115 532 303 901	90 819 454 920